

Remete Farkas László

Értelem és valóság

**REJTÉLYES ÉLMÉNYEK, avagy
Barangolás az élet ismeretlen ösvényein**

Ezoterikus sorozat
3. könyv

Önéletrajzi tézisregény

Hit?
Lélek?
Szellem?
Spiritualitás?
Jóslás és megfejtés?
Mágia és okkultizmus?
Aura és kézzátétel?
Erő és fényadás?
Radiesztézia?
Átverés?
Hit?

KÉZIRAT

Budapest, 2004.

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés	4
1. Fejezet: Spirituális fejlődés	4
1.1. <i>Spirituális fejlődés folyamatai</i>	4
a) Ellentmondásos kezdetek	4
b) Hit ébredése	5
c) Filozófiai kalandozások	5
d) Materializmus talaján	5
e) Útkeresés	6
f) A múlt megismerése	6
g) Vissza a gyökerekhez	6
h) Új utakon előre	6
1.2. <i>Gondolatok az emlékezésről</i>	7
a) Vélemények és feltételezések	7
b) Furcsa adottságok	7
1.3. <i>Közvetlen környezet és az emlékezés</i>	8
a) Család, mint fő élményforrás	8
b) Rokoni környezet élménygazdagsága	9
c) Szomszédok és ismerősök	10
d) Lakóhelyi környezet hatása	11
1.4. <i>Társadalmi környezet</i>	11
a) Iskolai környezet, mint megalapozás	11
b) Egyetemi képzés hatásai	12
c) Továbbképzések és tapasztalatok	13
1.5. <i>Munkahelyi-társasági környezet</i>	14
a) Vidéki tapasztalatok	14
b) Ismeretszerzés és megalapozás	15
c) Kedvező lehetőségek	15
d) Egy új élet kezdete	16
2. FEJEZET: Pszichikus próbálkozások	16
2.1. <i>Tanulmányozási problémák</i>	16
a) Forráskutatási nehézségek	16
b) Elfogadási nehézségek	17
c) Kommunikációs nehézségek	17
d) Bizalmi kérdések	18
2.2. <i>Érvek és ellenérvek</i>	18
a) Tudományos ellenérvek	18
b) Módszertani problémák	19
c) Személyes tapasztalatok	19
3. Fejezet: Spirituális gyakorlatok	20
3.1. <i>Jóslások és eredmények</i>	20
a) Bioritmusközvetítés	20
b) Asztrológiai kirándulások	21
c) Kártyajóslás-lapkeverés	22
d) Tenyérjóslás kétségekkel	22

e) Fiziognómia és homloktan, némi szeplővel.....	23
f) Betű- és számjósítás.....	23
g) Jósítás, szellemi segítőkkel.....	24
h) Álomfejtés-megfejtés.....	24
i) Jósításfélék kavalkádja.....	25
3.2. Okkult eljárások.....	26
a) Mágia sűrűjében.....	26
b) Spiritualizmus és szeánsz.....	28
c) Miszticizmus és teozófia.....	28
3.3. Pszichikus eljárások.....	29
a) Kézrátételes erőátadás.....	29
b) Auracsatolósos energiaátadás.....	29
c) Karizmatikus erőátadás.....	31
d) Fényadás.....	31
3.4. Paranormális kirándulások.....	32
a) Radiesztézia, hinni vagy nem hinni?.....	32
b) Radiesztézia, vagy amit én tapasztaltam.....	33
c) Geopátiás elhárítás.....	34
d) Telepátia vagy empátia.....	34
e) Pszichokinézis-telekinézis.....	35
Befejezés.....	35

Bevezetés

Ebben a kötetben olyan különleges élményeimet tárom az olvasó elé, amelyek alapvető hatást gyakoroltak szellemi-lelki fejlődéseimre, valamint életvitem alakulására. Nem titkolt szándékom, hogy felhívjam a figyelmet a személyes élmények különlegességére és erőteljességére, mert éppen az ilyen élmények okozhatnak számunkra lelki válságot vagy megnyugvást, gátolhatják cselekvéseinket, vagy erőt adhatnak a változtatáshoz, esetleg kétségeinket fokozzák vagy hozzásegítenek a gondolataink rendezéséhez. Nem lepődnek meg, ha az olvasót – akár csak az előbbi részek elolvasásakor – ismét olyan érzés kerítené hatalmába, mintha átélt volna már hasonlókat, csak nem tulajdonított jelentőséget az ilyen élményeknek vagy hitvilágnevé akadályozta abban, hogy komolyabban foglalkozzon saját élményeivel.

1. Fejezet: Spirituális fejlődés

Az ember számára különleges fontosságú, hogy kiforrott saját belső hitvilággal rendelkezzen, valamint tetteit szilárd elvek és etikai szabályok irányítsák. Ezek az elvárások hívók, ateisták és agnosztikusok esetében egyaránt lényegiek, sőt a kiegyensúlyozott életvitel és lelki béke érdekében elengedhetetlenek. Nem árt szem előtt tartani, hogy a hit próbája a meggyőződés. A meggyőződés viszont tapasztalaton nyugszik. Tapasztalatot próbálkozással és gyakorlással lehet szerezni. Próbálkozás a kétség megnyilvánulása, gyakorlás a tapasztalatszerzés feltétele.

1.1. Spirituális fejlődés folyamatai

Általános tapasztalat, hogy egy személyiség spirituális állapota (viszonya a hithez és a felsőbb szellemi lényekhez) nem egy konkrét és állandó adottság, hanem egy permanens tanulási és fejlődési folyamat eredménye. Annak ellenére, hogy a belső fejlődés folyamatos, mégis felosztható olyan fejlődési szakaszokra, amelyen belül kimutathatók bizonyos sajátosságok.

a) Ellentmondásos kezdetek

Spirituális fejlődésem első időszakában (7 éves koromig) igencsak sajátos vallásos nevelésben részesültem. Ugyanis, a keresztény hitfelfogás és életvitel mellett közvetlenül találkozhattam a materialista-természettudományos világszemlélettel is. Talán ebből adódik az a kettősség, ami a belső világomat meghatározta: a materialista és spiritualista érdeklődés egyidejűsége, a humán, reál- és spirituális érdeklődés együttélése, a különböző vallások, életmódok és szokások iránti tolerancia.

Gyermekkoromban egy másfajta, nyilvánosság előtt nem hangoztatott környezet is mély hatást gyakorolt rám. Távlabbi családtagjaim nem éppen tudatos közreműködésével belepillantottam a természetgyógyászat, illetve a hagyományos népi gyógyászat rejtett köreibé. Falusi-családi nyaralásaim során találkozhattam a régi-népi hitvilág sajátos elemeivel, sőt alkalmam volt néhány, titokban még praktizáló boszorkánnyal, látóval és füvesemberrel is kapcsolatba kerülni. Természetesen, végig kellett hallgatnom az ilyesfajta hitet-életformát elítélő magyarázatokat, megtudva a keresztényekre „leselkedő veszélyeket”.

b) Hit ébredése

A spirituális fejlődésem második időszakát (7-től 14 éves koromig) a római katolikus hit aktív gyakorlására történő felkészülésem jellemezte. Korosztályomat jóval meghaladó szintet érhettem el ezen a téren, hiszen a biblia, a hittankönyvek és más kiadványok tanulmányozásán túlmenően még az istentiszteletek celebrálása volt idegen számomra. Hétvégeken és nyári szünidőben (Siófokon, mostoha nagyszüleimnél) naponta több órát töltöttem templomban, hol gyakran beszélgettünk az ottani papokkal. Nem csoda, hogy 14. évesen papnak készültem.

Amikor közeledett a középiskolai felvétel, a vallásos igyekezetem törést szenvedett. Az ok talán abban keresendő, hogy az egyházi személyekkel valamiként nem tudtam megtalálni a megfelelő hangot. Különösen az rettentett meg, hogy gyakran nem kaptam választ a tanulásom során bennem felmerült kérdésekre. Gondot okoztak számomra a bibliában fellelhető ellentmondások, az evangéliumok közötti eltérések, egyes magyarázatok erőltetettsége, a keresztény egyház múltjának sötét foltjai, a szó és tett közötti ellentmondások, a csodák és ereklyék kétség-nélkülisége. Valamint az, hogy lenézettnek, hitetlennek és eretneknek éreztem magam amiatt, ahogy a kétségeimre reagált a környezetem. „Alkalmatlanságomat” csak fokozta a természettudományos érdeklődésem, valamint az a kellemetlen tulajdonságom, hogy csak azzal tudtam azonosulni, amit meg is értettem. Ugyancsak nehézséget jelentett nekem a szentháromság megértése, a Mária-kultusz, a szentek közbenjárása, az anyagi ellenszolgáltatások, és a kérdéseimre elmaradt válaszok.

Hamarosan meggyőztek arról, hogy a hittételek és a vallási előljárók döntéseinek feltétel nélküli elfogadása nélkül alkalmatlan lennék a papi pályára. Ekkor fordultam erőteljesen a természettudományok és a materialista világnézet irányába (amit fizika-kémia szakos gimnáziumi felvételem is megerősített), egyúttal szakítottam a keresztény hitgyakorlással. Ekkorra tehető a csillagászati, a természettudományos elméleti ismeretek és a tudományos fantasztikus irodalom iránti vonzódásom fokozatos megerősödése is.

c) Filozófiai kalandozások

Harmadik időszakomat (14-től 21 éves koromig) a materialista-realista világnézetem megszilárdulása és a gyakorlati műszaki-tudományos eredmények iránti érdeklődésem jellemezte. Egyre több időt fordítottam a filozófiai irányzatok és a filozófiatörténet tanulmányozására. Ebbe az időszakba belefért a különböző izmusok lényegének megismerése, klasszikaik tanulmányozása, még a marxizmus-leninizmus és a „tudományos kommunizmus” mélyreható megismerése is. A műszaki és természettudományos ismeretek közül inkább a gyakorlatban is hasznosítható konkrét műszaki megoldások kezdtek érdekelni.

Akkoriban több évet külföldön töltöttem, ahol alkalmam volt közelebbről is megismerkednem az ortodox keresztény, az iszlám, valamint az uráli-szibériai sámánista hitvilággal és vallásgyakorlással. Ehhez az időszakomhoz kötődik egyes természetgyógyászati és népi- hagyományos orvoslási módszerek kipróbálása is. Közben lehetőségem volt huzamosabb időt együtt tölteni különböző nemzetiségű (afgán, algériai, azerbajdzsán, belorusz, bolgár, cseh, csuvas, grúz, kubai, lengyel, mongol mordvin, német, orosz, román, szír, szlovák, szomáliai, ukrán, vietnami) tanuló társaimmal és ismerőseimmel, némiképp megismerve szokásaikat, életvitelüket, világfelfogásukat és hagyományaikat.

d) Materializmus talaján

Spirituális fejlődésem negyedik időszakára (21-től 28 éves koromig) a fokozott tudományos és műszaki tevékenység, illetve a pszichológiai, élettani és pedagógiai ismeretek elsajátítására

volt jellemző. De erre az időszakra tehető a paranormális jelenségek iránti érdeklődésem elmélyülése, az ilyesfajta jelenségek tudományos magyarázatának megtalálásától motiválva. Ez talán ez volt – műszaki-kutatási eredményeim alapján – a legtermékenyebb időszakom, amely megalapozta azokat a kétségeket is, amelyek hozzájárultak világnézetem változásához.

e) Útkeresés

Az ötödik időszakban (28-tól 35 éves koromig) a világnézeti útkeresés, a felmerült kérdések megválaszolása, és a kétségek eloszlatása kötötte le energiám jelentős részét. Ekkortájt különös figyelmet fordítottam a különböző vallások (például: keresztény irányzatok, judaizmus, iszlám, bahaizmus, buddhizmus, hinduizmus, univerzalizmus, sintoizmus) megismerésére, a közös pontok és hittételek felismerésére, és az „igaz hit megtalálására”.

Ekkor kezdtem komolyabban tanulmányozni a mágiát és az okkultizmust, hogy minél többfajta világnézetet és világszemléleti módot megismerhessek. Akkoriban különösképpen az asztrológia keltette fel érdeklődésemet, amely később tapasztalati kiindulási pontként szolgált ahhoz, hogy kritikusan szemléljem az irányzatokat és az alkalmazott módszereket, valamint hozzásegített ahhoz, hogy próba nélkül ne fogadjak el állításokat.

f) A múlt megismerése

A hatodik időszakot (35-től 42 éves koromig) a múlt megismerésének igénye jellemezte. Ez magába foglalta a régi vallások és hitvilágok (például: egyiptomi, mezopotámiai, kánaáni, óperzsa és iráni, ókínai, görög, római, keleti misztérium, kelta, germán, szláv) megismerését, egyezések és hasonlóságok feltárását.

Akkoriban – akkreditált felsőoktatási képzés keretében – tanulmányokat folytattam a pszichológia és élettan szakterületein, valamint sikeresen megvédtem diplomamunkámat a bioritmusok alkalmazhatóságáról. Közben intenzíven ismerkedtem a természetgyógyászattal, a pszichikus és holisztikus gyógyítási eljárásokkal, keleti és népi gyógymódokkal, valamint más (nem konvencionális) eljárásokkal.

g) Vissza a gyökerekhez

A hetedik időszak (42-től 49 éves koromig) a spirituális fejlődés kora. Ez idő alatt különös figyelmet fordítottam a régi kultuszok (például: természet- és állatkultusz, totemhit, mágia, manaképzet, fétis, halottkultusz, lélekhit) megismerésére, a vadászó-halászó és földművelő közösségek vallásának és hitvilágának tanulmányozására. Ugyancsak sok energiát fordítottam a papok és varázslók, sámánok és táltosok, látók és jósok, gyógyítók és javasasszonyok, boszorkányok és wiccák tevékenységének megismerésére, valamint az ősi rítusok és beavatási szertartások lényegének feltárására.

h) Új utakon előre

A nyolcadik időszaktól (49. éves koromtól) a magyarság őstörténete foglalkoztatott. Ekkortól kezdtem intenzíven tanulmányozni az ősmagyarság történetét, a néphagyományokat és népszokásokat, a népművészetet, valamint a magyarság monda- és népmesevilágát. Most, 2004-ben elhatároztam az ősi magyar (kereszténység felvétele előtti) hitvilág és rituálék rekonstrukcióját, az elfelejtődött tudás feltárását, az ősi hagyományok felelevenítését.

Közel 51 éves vagyok. Itt az ideje, hogy végre megtaláljam az utamat és önmagamat. Azt a tudást pedig, amit sok-sok év tanulása, próbálgatása és kísérletezgetése során megszereztem, ideje összegyűjteni és átadni. Ezzel is megkönnyítve a hasonló érdeklődésűek útkeresését, hogy ne pazarolják idejüket és fiatalságukat „felesleges utak bejárására”.

1.2. Gondolatok az emlékezésről

Egyesek képesek megdöbbentő részletességgel beszámolni gyermekkori élményeiről, sőt akár leválasztani emlékeiről a ráakódásokat. Mások viszont, szinte alig emlékeznek vissza gyermekkorukra, és még egyszerű emlékek felelevenítése is gondot okozhat (például: milyen volt az a lakás, amiben régen éltek). Érdekes jelenség, hogy gyakran képtelenek vagyunk felidézni néhány órával azelőtti eseményt, ugyanakkor régi emlékek időnként megdöbbentő pontossággal elevenednek meg gondolatainkban. Érdemes elgondolkodni az emlékezésről...

a) Vélemények és feltételezések

Szakirodalom szerint a korai kisgyermek korban az érzékszervi és idegi fejlettség nem teszi lehetővé a környezet-szituáció pontos és átfogó érzékelését. Lehet, nem vitatkozom. Példák sora bizonyítja, hogy erőteljes érzelmi hatás rendkívüli testi erő kifejtését eredményezheti. Ha egy ilyen felerősödés lehetséges a testi képességeknél, akkor miért nem lehetséges hasonló többlet a lelki folyamatokban? Vagy talán mégis lehetséges?

Más feltételezések szerint a személyiség spirituális fejlődését döntő mértékben a gyermekkor határozza meg, ifjúkorra gyakorlatilag kialakul, és az élet további szakaszában legfeljebb csak csiszolódik. Rendkívüli horderejű pszichikus behatás esetében ugyan elképzelhető, hogy a pszichikus beállítódottság – felnőtt korban – alapvetően megváltozik, de erre nagyon kevés példa utal. Ezek egy része kétséget ébreszthet, mert az érdek is szerepet játszhat egy ilyen változás demonstrálásában. Emlékezzünk csak vissza az 1990-es években gyakori politikusi Pál-fordulásokra, közismert ateizmusukból előtörő vallásosságára. Vagy az utolsó évtizedben látványosan felbukkanó csodadoktorok és „próféták” megjelenésére, híveik sokadalmára.

Másrészt, viszont környezetünkben is tapasztalhatunk olyan emberi megváltozásokat, amikor szinte kizárt, hogy szerepjátszásról lenne szó, sőt az egyéni érdek sem érhető tetten, főleg ha a változás még egzisztenciális hátrányokat eredményez. Gondoljunk csak azokra, akik képesek voltak egzisztenciájukat is feladni azért, mert régebbi meggyőződésükben csalódtak vagy belátták tetteik következményét vagy erkölcstelenségét, esetleg meghasonlottak. Sajnos, az ilyen valóságos megtérések sokkal ritkábbak, mint az érdekhez kötődő „megvilágosodások”.

b) Furcsa adottságok

Túllépve életem delét, egyre gyakrabban hagy cserben emlékezetem. Bár még most is érnek meglepetések e téren. Gyermekkoromból általában sok mindenre emlékszem, esetenként megdöbbentő pontossággal. Például, képes vagyok visszaemlékezni olyan képregényekre, amelyeket még 4-6 éves koromban nézegettem a Waillant-ban (régi francia képregény-újság). Néha még arra is emlékszem, hogy egy történet vagy kép az újságon belül hol volt fellelhető. Sok családi, óvodai és iskolai élmény még most is annyira elevenen él bennem, hogy akár a környezetet, akár a teljes eseménysort képes lennék pontosan leírni. Gyakran alaprajzi és berendezési pontossággal fel tudom feleleveníteni azokat a helyiségeket, amelyekben jártam. Esetenként még a gyermekkori kirándulások útvonalainak rekonstruálása sem okoz túlzott

problémát számomra. Ilyenkor emlékképeim filmrészlet-szerűen és részletdúsan idéződnek fel. Az ilyen emlékkép-részletet az agyamban akár többször is, újra és újra le tudnám játszani, tetszés szerint gyorsítani-lassítani.

Mielőtt valaki irigyelni kezdené emlékező tehetségemet, az árnyoldalakról is illik néhány szót mondanom. Természetes, hogy csak a fontosabb események maradtak meg emlékezetemben. A napi rutinnal ismétlődő események nyomai gyorsan eltűntek a feledés homályában. Ha viszont a feledésből felmerülve valami mégis „bekattanna” az emlékezetembe, akkor az általában élesen és pontosan jelenik meg. Régebbi emlékekre pontosabban emlékszem vissza, mint az új keletűekre. Viszont a nevek és évszámok megjegyzésével állandó gondban voltam és vagyok. Egy vers megtanulása pedig számomra kínzenvedést okozott és aránytalanul sok energiát követelt meg tőlem. A szó szerinti megtanulás számomra egyet jelentett a kudarccal. Agyam csak azokat képes elraktározni, amelyek képi vagy logikai kapcsolatban állnak.

1.3. Közvetlen környezet és az emlékezés

Gyakorló tanárként (kiképzőként, Szabadszálláson, a '80-as évek elején) lehetőségem volt a katonafiatalok emlékezetének sajátosságait tanulmányozni. Az eredmény nem volt meglepő, csak akkortájt erről nem volt szerencsés beszélni. Azok a fiatalok, akik gyermekkorukban inger-gazdag környezetben nevelkedtek, lényegesen pontosabban és részletesebben tudtak visszaemlékezni gyermekkoruk eseményeire. Ellenben, akik kényelemben és nyugalomban éltek renyhébb emlékezetrel bírtak, hasonlóan az igénytelenségük és lustaságuk miatt gyenge eredményű tanulók is. Hasonló eloszlást mutatott a problémamegoldó léptességük is. Mivel katonák között végzett és nem hivatalos belső felmérésről volt szó, ezért ennek eredményeiről nem számoltak be közlemények, cikkek. Legfeljebb, az akkoriban készült műszaki vagy mérnöktanári szakdolgozatok szemezgettek a kísérleti eredményekből.

a) Család, mint fő élményforrás

Családunk nem volt gazdag, sőt (talán) az átlagosnál is szegényebben éltünk. Gyermekkorom ingergazdagsága viszont tagadhatatlanul átlagon felüli volt. Apai ágú családunk működése – bár a fővárosban élt e rokonság nagyobbik része – inkább hasonlított egy hagyományos falusi nagycsaláddhoz. Vagyis egy olyan családdhoz, ahol a családtagok szinte naponta találkoztak, és ahol a legtávolabbi rokon is legalább 1-2 hetente betoppan. A napi közös vacsorázások (legkevesebb 8-10 fő), a jelesebb családi ünnepek (legalább 30-40 fő), a felnőttek és gyermeke együttléte. Televízió hiányában, egy gyakran meghibásodó rádió mellett, döntően a mindennapos beszélgetések, a közös játékok, felolvasások és viták nyújtottak szórakozást, de még a perpatvarok és a szomszédokkal való összetűzések is élményt jelentettek nap mint nap.

Apai Nagyapám – mint egy jász-magyar nagycsalád feje – korán megismertetett a családi és vallási hagyományokkal és szokásokkal, támaszkodva a paraszti kultúrájából hozott és városi élet során csiszolódott ismereteire. Sokoldalú kézművesi adottsága rengeteg élmény és tapasztalat forrásául szolgált. Hitbéli igazságkeresését valami belső tűz fűtötte. Volt katolikus, majd református, bicsérdista, szombatista és Jehova tanúja, majd legvégül egyházon kívüli magányos-hitbuzgó keresztény. Így, korán megismertetett eltérő szemléletekkel, tények és magyarázatok különbözőségével, az igazság keresésének belső igényével.

Apai Nagyanyám – mint egy tót-magyar nagygazdasszony – volt a nagycsalád összetartó ereje, békítője és házvezetőnője, aki megtanított a többgenerációs együttélésre, az emberek közötti konfliktusok kezelésére. Mivel nagycsaládunkra nem a gazdagság volt a jellemző,

ezért korán megismertetett a pénz értékével, megtanított beosztására, főzésre, házi munkák elvégzésére.

Anyai Nagypám (székely-magyar) még kisgyermek-koromban meghalt, rá nem emlékszem, viszont elmondásokból tudom, hogy sok időt töltött velem törökbálinti szőlős-gyümölcsös kertjükben, amely nagyobb részét az 1940-es évek végén államosították, akárcsak az illóolaj-lepárló kisvállalkozásukat. *Anyai Nagyanyámmal* – szerb-magyar – nem sok időt töltöttem állandó betegsége és korai halála miatt, viszont szlávos tört magyarsága, apácázárda cseléd-ségi kulturáltsága és városi-szegénypolgári életvitele mély nyomot hagyott bennem.

Mostoha Nagypám (horvát-magyar) aki iparos-polgáremberi viselkedését akkor is megőrizte, amikor ez politikailag és egzisztenciálisan előnytelen volt. Igencsak megszerettette velem a kertészkedést és a famegmunkálást, valamint hozzásegített ahhoz, hogy megismerhessem az akkor már fokozatosan eltűnő vidéki-polgári életmódot és felfogást. *Mostoha Nagyanyámnak* (magyar) köszönhetem azt a mély katolikus érdeklődést, amely hatására majdnem a papi pályát választottam. Része volt abban, hogy a régi hagyományok és szokások felé forduljak.

Apám gépészeti jellegű műszaki tudása, gyakorlatias és logikus életfelfogása bizonyára hozzájárult ahhoz, hogy a gépészmérnöki pályát válasszam. Könyvszeretetének köszönhetem, hogy a lexikonok, szakkönyvek és a klasszikusok már gyermekkoromban napi olvasmányaim lehettek. Természet és a kultúra iránti érdeklődésének köszönhetően már kisgyermekként rendszeresen részt vehettem nagyobb túrákon, megismertem a főbb múzeumokat és kulturális nevezetességeket. Megtanított arra, hogy tetteinkért vállalni kell a felelősséget, de arra is, hogy nem mindig a jó nyeri el a jutalmát. Megkísérelte átadni az a túlélési élettapasztalatot, amelyet többéves szovjet hadifogsága során szerzett és pártonkívüli katolikus mellőztetve gyakorolhatott, és amely igazságát csak sokkal később értettem meg.

Anyám sportolási hajlama, jó kézügyessége és kézimunka-tudása hozzásegített ahhoz, hogy a kétkezi munkában örömet találhassak, és saját magamat – önállóan – korán el tudjam látni. Szabad viselkedése is hatott rám. Sajnos szüleim válása után a kapcsolatunk megszakadt.

Mostohaanyámnak – bár kapcsolatunk soha sem volt felhőtlen – köszönhetem, hogy nyugodt és kulturált körülmények között élhettem, tanulhattam, teniszezhettem, különórákra járhattam, és az akkor előkelőnek tartott polgári viselkedési szokásokat-szabályokat elsajátíthattam.

b) Rokoni környezet élménygazdagsága

Keresztapám (egyik anyai Nagybátyám) elektronikai és finommechanikai jellegű műszaki beállítódottsága alapvetően kihatott érdeklődési köreimre. Talán ennek tudható be, hogy már 8 éves koromban elkészítettem az első saját rádiómat, majd ezt követően közel 25 éven át a híradástechnika volt a legfőbb hobbim. Leszerelt katonatisztként bizonyára része lehetett abban is, hogy később én is a katonai pályát válasszam.

Keresztanyám (egyik anyai Nagynéném), aki az '50-es évek elejéig, rendjének feloszlásáig apáca volt, sajátos életvitelével és emberségességével egy teljesen más – a közfelfogástól alaposan eltérő, elítélt és lenézett – világot és értékrendet mutatott számomra, láttatni engedve, hogy miként lehet egyfajta kirekesztettként a hitet és erkölcsöt megőrizni.

Apai Nagybátyám, mint akkori politikailag megbízható, párttag és középkáder, eleven példaként mutatta, hogy másféle módon is lehet élni és érvényesülni. Alkalmazkodva, de még tisztességes keretek között, közben leviselve régi barátainak bizalmatlanságát.

Anyai Nagybátyám kertészeti ismeretei és a természeti népek iránti érdeklődése gyermekkori egzotikus élményem forrása volt. A történelem és a nyelvészet iránti rajongása talán a nyitott gondolkodáshoz nyújthatott segítséget. Ő kelthette fel a természetgyógyászat és a keleti életszemléletek iránti érdeklődésemet is. Tiszteletemet csak fokozta nyugodt-szemlélődő viselkedése, és hogy kertész létére, 6 nyelvet tanult meg saját erőből, maga szórakoztatására, olvasási szomjának csillapítására. Egy fajtatudós remeteként, önmegtartóztatásban élt.

Mostoha nagybátyám a maga sajátosan közvetlen kispolgári stílusával, üzleti érzékével és kapcsolatteremtő képességével sokszor meglepett. Eleven példája volt annak, hogy miként kell gyors és gazdaságos döntéseket hozni, lehetetlen feladatokat megoldani.

Egyik *apai Nagynéném* viselkedésével „angolkisasszonyok”-nál felvett kulturált társasági érintkezést példázta, ugyanakkor halálos betegségével és családi problémáival küszködve a nehézségek leküzdéséről és a hit fontosságáról adott példát.

A másik *apai Nagynéném*, egyszerű és természetes életvitelével a falusi életet kedveltette meg velem, egyúttal azt is megtanítva, hogy faluhelyen „más az illem, más a mód” és a természetközeli helyzetek és a kötelezettségek nem viselik el a dolgok szépítgetését.

Fiú-unokatestvéreim idősebb ifjúkori tapasztalata, sportolásuk, tanulásuk, kapcsolataik, veszekedéseik és kibéküléseik, viselkedésük és érdeklődésük jó iskolaként szolgált a nálam idősebb akkori fiatalok életformájának és életfelfogásának megismeréséhez.

Lány-unokatestvéreim (ikrek) gazdag élményforrást jelentettek sajátos veszekedéseikkel és kibéküléseikkel, egymás közötti pusmogásaikkal, társkapcsolataik építgetésével, esküvőkkel és keresztelőkkel. Sokat segítettek abban, hogy megértsem a lányok érzelmi- és lelkivilágát.

Egyéb *nőrokonaim* a városi munkások és a falusi háziasszonyok változatos életviteléről, eltérő viselkedésekről szolgáltattak érdekes élményeket és tapasztalatokat. Míg a többi *férfitrokonaim* mezőgazdasági és ipari tapasztalatai, beszélgetéseik és vitatkozásaik, de még hallgatásuk is sokat segített a szélesebb környezet és együttélések megismeréséhez.

c) Szomszédok és ismerősök

Nagycsaládunk lakókörnyezete sok érdekes, rendkívül változatos és különös, esetenként néha megdöbbentő élménnyel gazdagította gyermekkoraomat. A Budapest VII. Kerületi Hernád utcai, régi körgangos ház igencsak változatos társadalomképet mutatott. Együtt élt itt egymás szomszédságában és viszonylagos békességben a volt háztulajdonos és a régi cselédje. Valamint, egyedül élő volt kisiparos és az ő családját elvitető „nyilaslegény” szülei, a '44-es katonaszökevény és az őt feljelentő, az '56-os felkelő és besúgója (aki egy ideig maga is felkelő volt). Lakott itt szocialista középkáder és segédmunkát végző lecsúszott arisztokrata, rendőr és tolvaj, volt apáca és prostituált, tisztviselő családjával és mellette lévő lakásban a szeretője. Mosókonyhában az újvidéki menekült és többszobás lakásban a vásározó.

Egy házban élt itt magyar, tót, sváb, görög, cigány és még ki tudja, hogy kik. Ortodox zsidó és „vasárnapi keresztény”, szektás és kommunista, értelmiségi és munkás, káder és maszek. Volt, aki orosz fogságot élt át, más meg amerikai. Volt, aki megjárta a koncentrációs tábort, de olyan is, aki az államvédelmi hatóság „vendéglátását” élvezte. Megfért itt a volt németbarát hortyista katona és a szovjetbarát pesti partizán, a pest ostromakor dezertáló katona és a tettéért bűnhődött „nyilastestvér”, a feketéző és följelentője, a lakásából kitelepített és a kitelepítő, az '56-ban kirúgott katona és az újdonsült munkásőr, az elsőáldozó és az úttörő.

Íratlan szabály volt, hogy nyilvánosan senki sem politizál, a múltat senki sem feszegeti. Azon se „akadt fenn” senki, hogy a hétköznapi úttörő vasárnaponként templomba jár, hogy a párttag gyermekét a nagyszülők „titkokban” megkereszteltetik. Még az itt lakó rendőr, házfelügyelő és a közismert „tégla” is félrenézett, ha valamely házbeli lazábban értelmezte a törvényt. Feltéve, hogy más érdekét nem sértették, és nem szivárgott ki a botrány, házon kívülre. Érthető, hiszen mindenkinek volt valami vaj a fején, vagy némi sötétebb pötty az életében...

Velünk, gyermekekkel – leszámítva az időnkénti súrlódásokat – nem éreztették azt a mély feszültséget, amely egyes szomszédokat egymástól olyan élesen elválasztott. Ennek ellenére a házunk mégis egy önálló közösség volt, ahol a lakók képesek voltak még egymást is segíteni. E változatos és élménydús környezet szinte nem is adott lehetőséget az unatkozásra. Nap mint nap új élményekkel gazdagodtunk, más-más életformákkal ismerkedtünk meg, ugyanarra az eseményre különböző szempontból tekinthettük. A házlakóinak légókiképzése a gyermeki érdeklődést legalább annyira felkeltette, mint az illegális karácsonyi betlehemezés vagy kintornázás, mint a katakombaszerű házpince felfedezése vagy a „drótostótok” megfigyelése.

d) Lakóhelyi környezet hatása

Alig lehetett volna elképzelni érdekesebb és ingergazdagabb környezetet, mint a „Csikágó”, pontosabban a VII. kerületben a Garay téri piac és környéke. Boltosok és piaci árusok, ingázó kofák és közvetítők, ószeresek és gagyizók, vásárolók és zugárusok, hordárok és zsebesek, alkalmi munkások és kocsis trógerek, helyiek és vidéki felutazók, kéregetők és alkudozók, és tolvajok és titkosrendőrök stb. – jó metszetet adva a városi társadalomnak és kultúrának.

Az itt lakók anyagi helyzete is igen változatos képet mutatott. A (60-as években!) többszobás komfortos lakással és autóval rendelkező azonosíthatatlan foglalkozásútól, a komfort nélküli egyszobás lakásban lakó gyári munkáson keresztül, az üzlethelységben lakó betelepítettől, a víz nélküli pincelakásban lakó nyomorékiig... éltek ezen a környéken. Minket, gyerekeket nemigen foglalkoztattak az ilyen különbségek és egymással sem igen éreztettük...

1.4. Társadalmi környezet

A szűkebb családi és lakóhelyi környezeten túl a szélesebb társadalmi környezet (iskolák, munkahelyek, a társadalmi kapcsolatok stb.), valamint az információs környezet szintén hatást gyakorol a személyi-spirituális fejlődésre. Az életkor előrehaladtával – általában – az ilyen hatások érvényesülése egyre visszafogottabb. De a hatások erőteljesen is érvényesülhetnek, ha változások alapjaiban veszélyeztethetik az egyén vagy kisközösségének egzisztenciáját.

a) Iskolai környezet, mint megalapozás

Általános iskolai tanulmányaimat a VII. kerületi Hernád utca 42. szám alatti iskolában végeztem. Annak ellenére, hogy felavattak kisdobosnak és úttörőnek is, az iskolánkban nem volt jellemző a máshol állítólagos marxista-leninista propaganda és szigor. Mi az iskolában tanultunk, kísérleteztünk és játszottunk. A kisdobos- és úttörőmozgalom nálunk egyet jelentett a szórakozással, kirándulással, sportolással és kulturálódással. Tanáraink közül senki sem akart megtéríteni minket, még az akkor kötelező tanulói „listázást” sem vették komolyan. Nem éreztük, hogy szüleink múltja vagy származása miatt hátrányt szenvedtünk volna.

Középiskolai tanulmányaimat a budapesti Vörösmarty Gimnáziumban folytattam. Ekkor már túlestem a papi pályáról való lemondásomat kísérő lelki válságomon. Fizika-kémia szakot

választva, belevetettem magam a természettudományok sűrűjébe. Ismét szerencsém volt, mert kísérleti jelleggel a „Világnézetünk alapjai” tantárgy helyett – amely lényegében egyfajta marxista-leninista és vallásellenes agitációt takart – az osztályunk emelt szintű fizika-kémia-matematika felkészítést kapott. Igaz, a gimnáziumi latintanítással nem nyelvtudást, hanem magas szintű történelemismeretet szereztünk. Tanáraink különbözősége és az iskolai KISZ-szervezet (Kommunista Ifjúsági Szövetség) sajátossága miatt agitációk helyett a filmklub, bulik, hétvégi kirándulások, múzeumjárások, építőtáborozásos nyaralások domináltak.

b) Egyetemi képzés hatásai

Egyetemi tanulmányaimat Szovjetunióban végeztem, a Moszkvai Malinovszkij Páncélos Katonai Akadémián. Ez öt év kemény munkát jelentett (1977-ig), magába foglalva a magas szintű műszaki-tudományos ismeretek megszerzését. Az ottani képzésnek köszönhetem azt az ismeretanyagot, amely a műszaki alkotásaim (újítás, találmány, tudományos munka, fejlesztés) létrehozását megalapozta. Mindehhez kapcsolódott egy sokoldalú filozófiai és politikai gazdaságtani felkészítés, valamint a heti rendszerességű politikai agitáció és propaganda. Mivel egy rendkívül heterogén összetételű és többnemzetiségű kollégiumban a vélemények és hozzáállások igencsak különbözőek, az információáramlás is akadálytalanabb és sokrétűbb, ezért az agy mosás általában sikertelen volt. Ezt katona-tanáraink is éreztették, akik magán-személyként igen kritikusan értékelték az akkori politikai és gazdasági helyzetet. Nem is akartak minket igazából megváltoztatni, legfeljebb az ateista agitáció terén próbáltak némi eredményt elérni. Ezt viszont kompenzálta a népi-nemzetiségi kultúra megismerésére irányuló hasznos erőfeszítésük. Természetesen az évfolyamtársaim között is voltak „hithű kommunisták” akik képesek voltak feljelenteni a tudományos kommunizmus eszméjében vagy a tanított történelemben kételkedő társukat, de őket a szovjetek sem vették komolyan.

Második diplomámat a Budapesti Műszaki Egyetemen szereztem meg 1984-ben, mérnök-tanár szakon. Ez egy viszonylag kedvező politikai időszakban történt. Ekkor már veszélytelenebb volt a nyíltabb és őszintébb megnyilvánulás, valamint egyre több külföldi irodalom állt rendelkezésre. Talán ekkor kezdődött el valójában az eszmék szabadabb áramlása és ekkor kezdődött a szellemi rendszerváltás. Az itt szerzett pedagógiai, pszichológiai és egészségügyi ismeretek, valamint a logika és etika tanulmányozása jelentős segítséget nyújtott spirituális fejlődésemhez. Különösen fontos volt számomra, hogy a pedagógiai pszichológia és a személyiség-vizsgálatok tárgykörében többféle vizsgálati és értékelési eljárást ismerhettem meg, sőt ilyen kísérleteket személyesen is végezhettem. Igazi pezsdülés volt vidékhez képest.

Közben, 1989-ben sikerült kandidátusi végbizonyítványt is szereztem a Zrínyi Miklós Katonai Akadémián, majd 1991-ben értekezésemet (titkosság miatt zártan) megvédenem. Ez zavaros, választások utáni, munkahelyi villongásokkal terhelt, meddő időszak volt, jobb elfelejtteni...

Harmadik (munkavédelmi szakmérnöki) diplomámat szintén a Budapesti Műszaki Egyetemen szereztem, 1995-ben. Ekkor már megtörtént a politikai rendszerváltás és az azon belüli újabb lépésváltás. Ennek ellenére megmaradt az ideológiai káosz, a politikai köpönyegforgatás és az időszakonkénti forgalmi rend-változás a „damaszkuszi úton”. Szerencsére a munkavédelem szakterület nem volt túlpolitikált, ezért ismét nyugodtan foglalkozhattam a pszichológia és az élettan tanulmányozásával. Különösen sok időt töltöttem el pszichikus és természet-gyógyászati eljárások lehetséges élettani hatásainak, valamint gyógyítási folyamatainak tanulmányozásával. Ekkor már kutatásokat végezhettem bizonyos lelki és élettani folyamatok ciklikusságának feltárásához. A korszellemet jól mutatja, hogy sikerült – a Budapesti Műszaki Egyetemen elsőként – egy bioritmussal foglalkozó diplomamunkát sikerült megvédenem.

Negyedik (közzszolgálati menedzseri) diplomámat 1998-ban szereztem meg, az Eötvös Lóránt Tudományegyetem vezetőképző intézeténél. Politikailag és erkölcsileg ez már zavarosabb időszak volt, különösen a választások miatti felfokozott hangulat és a beindult helykeresések miatt. Hála az Égnek, kimaradtam ebből, így nyugodtan és kényelmesen tanulmányozhattam a történelmi, vallási, társadalomtudományi kiadványokat és szakirodalmat. Vagyis mindazt, ami érdekelt. Soha ennyi időt nem töltöttem el könyvtárban! Nyugdíjba készülődve éppen jól jött.

c) Továbbképzések és tapasztalatok

1978-ban többhónapos továbbképzésre ismét Moszkvába utaztam. A szakmai programok közötti szünetekben sok időt tölthettem a Szovjetunió népeinél fellelhető világteremtési mítoszai, ősi hitviláguk és hitgyakorlásuk megismerésével. Főleg a Moszkva környéki ugor (mescser, merja) hagyomány-maradványok, és a népi gyógyítók módszerei foglalkoztattak.

1979-ben hosszabb tanulmányúton vettem részt Csehszlovákiában (a mai szlovák részen, úgymint: Zólyom, Gyetva, Besztercebánya, Zsolna, Trencsén és Nyitra környékén), ahol tanúja lehettem a mára már szinte elfelejtődött felvidéki-magyar népszokásoknak és egyes helyi hagyományoknak, valamint a szlovák-magyar együttélésből adódó kölcsönhatásoknak.

1980-ban Bulgáriában töltöttem el hivatalosan hosszabb időt, ahol alkalmam volt felületesen megismerkedni az ószláv és bogumil hitvilág maradványaival, valamint a bejárt (Sztara Zagora, Kazanlik, Veliko Tirnovo, Rusze, Sumen és Várna) környéken élő bolgárok és törökök némely helyi népszokásával, hagyományos életvitelük fellelhető maradványaival.

1982-ben szakmai továbbképzések keretében hosszabb időt tölthettem el a Mordvin és a Csuvas autonóm köztársaságokban. Ez volt az első alkalom az életemben, hogy közvetlen közlőrl megismerhettem két – a magyarral távoli nyelvrokon – nép hagyományait, hitvilágát, népművészetét és népszokásait, sőt személyesen részt vehettem egy sámán tisztító-gyógyító szertartásán is. Az itteni élmények és ismeretek rendkívül hatottak spirituális állapotomra.

Ugyancsak, 1982-ben szakmai gyakorlaton vettem részt Kijevben. Az eltöltött néhány hét alatt megismertem a honfoglaló magyarokról itt élő hagyományokat, a helyi varég-rusz államalapítás történetét, valamint az akkori időszakból fennmaradt régészeti emlékeket. Ezek az élmények ugyancsak fokozták az ősmagyarság történelme utáni érdeklődésemet.

1983-87 között többször is, szakmai tárgyalásokon és fórumokon képviselhettem akkori nevén a „magyar néphadsereget”, amelyet rendszerint Moszkvában, Varsóban vagy Prágában rendeztek. Igencsak felcsigázta érdeklődésem a szláv népek hagyományaiban, szokásaiban és viselkedési kultúrájában, néphagyományaiban fennálló hasonlatosságok és különbözőségek.

1987-ben egy svájci tanulmányúton találkoztam először azzal a feltételezéssel, hogy a Svájcban élő wallisiak (etnikailag, kulturálisan) talán a vonuló hun vagy a kalandozó magyar seregekből ottmaradt népességből alakultak ki. Ugyanakkor mélyen megbántott, hogy az ottaniak közül sokan barbárnak, kulturálatlannak és agresszívnek tartottak minket (magyarokat). Néha ezt még lenéző viselkedésükkel is éreztették. Megdöbbsentett, hogy sokan a magyart, cigányt és románt – ugyanannak tartották. Talán ekkor tudatosodott bennem az a felismerés, hogy fel kellene tárnai a magyarság igaz történetét, és azt más is népekkel megismertetni, ezzel is csökkentve mások előítéleteit és a saját „fajtájuk” túlértékelését.

1987-ben egy *indiai* tanulmányút keretében (Delhi és Bangalore környékén) alkalmam volt közelebbről a helyszínen megismerni a brahmanizmus, hinduizmus, buddhizmus, dzsainizmus és a bahaizmus főbb sajátosságait, valamint a jellegzetes indiai szokásokat és életfelfogásokat.

Kapcsolataim segítségével sikerült részt vennem különböző helyi istentiszteleteken, ezáltal megismerhettem a vallásgyakorlások módját, jogik gyakorlatait, az utcai gyógyítók munkáját.

1988-ban – a Német Demokratikus Köztársaság felbomlása előtt – Lipcsében tölthettem több hetet, az ottani Nemzetközi Vásár kiállítás-szervezésénél, nemzetközi csoportban összezárva. Szerencsére, kapcsolatok segítségével bejárhattam a környéket (Lipcse, Drezda, Meissen), átfogóbban találkozáva a régi germán mitológia és a szórvány-kelta hatások maradványaival.

1992-ben Csehszlovákia végnapjai előtt egy újabb szalmi konzultáció keretében bejárhattam a szlovák-palóc földet és az északi Szudéta-vidéket, ismerkedve a helyi néphagyományokkal.

1993-tól 1999-ig döntő mértékben *hazai* továbbképzéseken, tárgyalásokon és konferenciákon vettem részt, bejárva a főbb néprajzi tájegységeket, felcsipegetve a még fellelhető szokásokat, hagyományokat, ízelve a köztük lévő különbségeket. Ekkor érzetem először, hogy mennyire fontos lenne egy átfogó és kalendárium-jellegű magyar összehasonlító népszokás-gyűjtemény kialakítása, mielőtt az életmódok modernizálódása és uniformizálódása feledésbe taszítaná a régi idők emlékeit. Intenzíven gyűjteni kezdtem a népi kalendárium megszerkesztéséhez

2000-től – már nyugdíjasként – több ezoterikus nyári táborban és rendezvényen vettem részt. Megismerhettem eltérő természetgyógyászati eljárásokat, pszichikus és spirituális gyógyítási módokat, különböző irányzatokat és filozófiákat. Ezek spirituális fejlődésem fontos állomásai voltak. Megtapasztalhattam érzéseimet és adottságaimat, kipróbálhattam érdekes-változatos eljárásokat és felismerhettem korlátaimat. Közben arra is ráláthattam, miként lehet tudás nélkül tekintélyt és ismertséget szerezni, hogyan lehet embereket irányítani és tőlük pénz szerezni, valamint a nem kívánatos résztvevőket saját ívekkel eltávolítani. Ezért nem írom le, hogy mely rendezvényekről van szó, és azt sem, hogy kik voltak a rendezvény vezetői.

2001-től egyre gyakrabban vettem részt vallási és ezoterikus közösségek rendezvényein is, úgymint keresztény kisközösségek, Krisna-hívők, Kelta wiccák és Reiki-hívők; látók és radiesztétisták, karizmatikusok és kézrátevők, természetgyógyászok és népi gyógyítók, illatterapeuták, vegetáriusok és életmód-tanácsadók stb. Sok új ismeretet kaptam tőlük.

2001-2003 között részt vettem néhány USA-EPA továbbképzésen is, ezek segítettek jobban átlátni az ember-környezet viszonyát, a természetközeli életmódok megvalósíthatóságát.

1.5. Munkahelyi-társasági környezet

Talán senki sem vitatja, hogy a munkatársi, ismerősi és baráti környezet jelentős hatást gyakorolhat az információcserére, és ezen keresztül a spirituális fejlődésre és a személyiség formálódására. Az ilyesfajta környezet a spirituális fejlődés irányát és lendületét is meghatározhatja. Vagyis, nem hagyhatók figyelmen kívül a személyes kapcsolatok minősége.

a) Vidéki tapasztalatok

Az első munkahelyem Szabadszálláshoz kötődik, ahol 1977-től 1985-ig katonatisztként végigjárhattam a számarlétrát (kiképző tiszt beosztástól osztályvezető kiképzési helyettesig). Spirituális formálódásomat elősegítette, hogy munkatársaim és ismerőseim közül többeket érdekelték a nem-konvencionális gyógyítási eljárások, a parajelenségek és a tudományos-fantasztikus történetek, az új ötletek. A rendszeres élménybeszámolók, könyvkölcsönzések, beszélgetések és vitatkozások sok infóhoz juttattak minket. Munkahelyem kiváló műszaki felszereltsége és viszonylag gazdag könyvtára segített a kutatásban és kísérletezésben.

Akkoriban, Szabadszálláson még sok olyan idős ember élt, aki emlékezett a régi szokásokra, a népi gyógymódokra. Sőt, a babonákra és hiedelmekre is, beleértve a rontásokat, oldásokat és kötéseket. Ismeretségeim révén sokukkal bizalmas kapcsolatba kerülhettem. Ugyancsak sok információhoz jutottam feleségem szabadszállási rokonaitól, azok ismerőseitől. Ekkor kezdtem komolyabban foglalkozni a gyógynövényekkel és a helyi népi gyógyászati eljárások tanulmányozásával. A tanyasi környezetben töltött többévnnyi idő és az ott végzett rendszeres mezőgazdasági munka során a „saját bőrömmön tapasztaltam” a természettel való együttélés szabályait, lehetőségeit és korlátait. Jó ismeret- és gyakorlatszerző „tanfolyam” volt.

b) Ismeretszerzés és megalapozás

1985-ben felhelyeztek Budapestre, a Haditechnikai Intézetbe, fejlesztőmérnöki beosztásba. Itt 1991-ig teljesítettem szolgálatot. Ez az időszak nem volt kedvező a spirituális fejlődéshez, ugyanis az itteni munkatársaim döntő többségét nem sok minden érdekelte a szakterületén kívül, sőt némelyeket még az sem. Talán egy-két kollégámmal lehetett érdemben beszélgetni a tudományos-fantasztikus irodalomról, vagy néhány érdekesebbnek tűnő parajelenségről. A többséget – az intézmény műszaki-tudományos kutatási-fejlesztési profilja ellenére – még az sem érdekelte, hogy vajon milyen magyarázat lehetséges a nem-szokványos jelenségekre. Az itteni szakmai könyvtár igencsak szegényes készlettel rendelkezett a spirituális és pszichikus jelenségekről, és azok is inkább csak angol és orosz nyelven voltak olvashatók. Igaz volt egy-két ismerősöm, akiket érdekelt az asztrológia és a természetgyógyászat, de nem rendelkeztek olyan felkészültséggel és tapasztalattal, ami elegendő lett volna egy tartalmas vitához.

c) Kedvező lehetőségek

1991-ben az MH Anyagi-Technikai Főcsoportfőnökség Munkavédelmi osztályára helyeztek át, ahol 1994-ig teljesítettem szolgálatot, mint munkavédelmi főtitst, majd osztályvezető helyettes. Itt hivatalosan is lehetővé vált, hogy a balesetet szenvedett katonák bioritmusai és a honvédségi balesetek közötti kapcsolatot vizsgálhassam. Ebben az időszakban különösen sokat foglalkoztam különböző horoszkópok vizsgálatával és összehasonlításával is, ezért (bár ez a kutatási témába nem tartozhatott) a balesetet szenvedett katonák horoszkópja és a baleset bekövetkezésének ténye között is próbáltam összefüggésekre lelni. A statisztikai adatfeldolgozás során erősödött bennem az a sejtés, hogy a horoszkópok lényegében nem mások, mint exogén környezeti ciklusokra alapozott bioritmus-számítási eljárások. Amelyek idővel eltorzultak, misztifikálódtak, majd kommersszé degradálódtak. E feltételezésre alapozva sikerült restaurálnom és felfuttatnom egy olyan új-régifajta horoszkópkészítési eljárást, amely segítségével viszonylag elfogadható pontossággal leírhatóvá vált a vizsgált személy egészségi-fizikai-pszichikai-szellemi állapota és lehetséges tartalékai. Sajnos itteni személyi környezet igen szegényes lehetőséget biztosított érdemi eszmecserék lefolytatására.

Ugyanakkor, hála az itteni gazdag könyvtárnak és felkészült-segítőkéssz könyvtáros-hölgyének lehetővé vált a szakirodalmak széles körű tanulmányozása és az olvasottak megbeszélése.

1994-1999 között a Honvédelmi Minisztériumban szolgáltam főelőadó szaktanácsosként a Környezetvédelmi osztály (majd később rövid ideig a Kabinetiroda) keretein belül. Spirituális szempontból életem leghatékonyabb időszakát éltem ekkor, mivel kiváló könyvtár és széles spektrumú szakirodalom, megfelelő szoftverbázis és sok-sok szabadidő állt rendelkezésemre. Sajnos, a partneri lehetőségek itt is szegényesek voltak, érdemi beszélgetésre alig volt mód. Némelyeknek még a saját munkájának végig gondolása is problémát okozott. Ugyanakkor köszönet illeti az itteni kiváló ismeretekkel rendelkező és segítőkész könyvtáros-hölgyet is,

aki jelentős segítséget nyújtott a könyvek és folyóiratok megszerzéséhez, a fénymásolatok elkészítéséhez, és akivel érdemi és gyümölcsöző beszélgetéseket lehetett folytatni.

1998-tól megkezdtem az ősmagyarország és környezete történeti háttérét leíró kronológia összeállítását, valamint az ősmagyarország feltételezett közös kezdeti világképének feltárását (figyelemmel a régi szomszédnépek hitvilágra is). Ugyancsak ehhez az időszakhoz kötődik egy ősmagyar népszokás-kalendárium kialakítását megalapozó intenzív anyaggyűjtés. Ekkor már több sikeres pszichikus gyógyítást végeztem, Ezek közül néhányról még beszámolok.

d) Egy új élet kezdete

2000.-től korengedményes nyugdíjasként megváltam a honvédségtől. Szinte azonnal a REX Kutyaotthon Alapítványnál kezdtem tevékenykedni, segítséget nyújtva az állatvédelemhez kapcsolódó igazgatási, pályázatírási és más sajátos jellegű feladatok ellátásához. Végre, egyre több időt fordíthattam az ősmagyarország hitvilágának és a nem-konvencionális gyógyítások tanulmányozására. Ennek eredményeként megkezdhettem az „Ősmagyar tizenkettes” világkép feltételezett eredeti állapotának helyreállítását, gyógyítási rendszerének rekonstruálását.

Több időt tudtam pszichikus gyógyításra fordítani. Kidolgoztam egy útmutatót az IBS otthoni öngyógyításához, különös figyelmet fordítva a kevésbé ismert eljárások bemutatására. Hozzá láttam az Ősmagyar „12-es világképen” alapuló – részben elfelejtett – ősi gyógyítási elvek és módszerek teszteléséhez és lejegyzéséhez. Megkezdtem egy népi hagyományörző és gyógyító csoport létrehozásának előkészítését, működésének megalapozását. Sajnos hozzáértő és önzetlen segítők hiányában ezek a munkálatok már sokkal lassabban haladnak.

2. FEJEZET: Pszichikus próbálkozások

A megalapozott és tudatos spirituális fejlődés elképzelhetetlen próbálkozás vagy kísérletezés nélkül, mivel személyes tapasztalat erősíti meggyőződést. Természetesen elképzelhető olyan spirituális fejlődés is, amely nem a tapasztalatokon, hanem a feltétel nélküli hiten alapul. Ez viszont magába hordozhatja a későbbi kiábrándultságot vagy a realitásérzék beszűkülését is.

2.1. Tanulmányozási problémák

Talán műszaki-tudományos beállítódottságomnak és realista világnézetemnek köszönhető, hogy a spirituális (és pszichikus) ismereteket és módszereket legtöbbször igyekeztem személyesen kipróbálni. Nem csak azért, hogy meggyőződjek azok valóságtartalmáról, hanem azért is, hogy megismerjem önmagam, pszichikus adottságaimat és korlátaimat, valamint a lehetséges alkalmazási lehetőségeket.

a) Forráskutatási nehézségek

A pszichikus ismeretek tanulmányozása régi források (könyvek, feljegyzések, periratok stb.) alapján rendszerint nehézkes és gyakran csak részeredményeket hozhat. Mindez abból adódik, hogy a korabeli fogalmi- és szimbólumrendszer ismerete nélkül a régi források megértése kétes eredményhez vezet. A helyzetet bonyolítja, hogy a régi forrásoknál gyakori az eredeti értelem elrejtése a beavatatlanok előtt, ezért a szó szerinti értelmezés nem vezet a valódi

értelem feltárását. Gondot jelenthet, hogy gyakran csak másolatok vagy átírások kutathatók, amelyeknél nem zárható ki a torzulás, kihagyás vagy átírás, betoldás (az eredetihez képest).

Még ha a fenti hiányosságoktól mentes forrásanyagok is állhatnának rendelkezésünkre, akkor is gondot okozhat, hogy a szerzők és fordítók fogalmi rendszere jelentősen eltért. Gyakori jelenség, hogy a forrásanyagok egy része nem kipróbált tényeket, hanem feltételezéseket, közszájon forgó történeteket vagy sajátos teológiai-logikai következtetéseket tartalmaznak. Ilyen bizonytalanságnál – a laikus számára – egy régi okkultista leírás alig különböztethető meg egy középkori rémtörténettől. Nyelvértési nehézségek is akadályozhatják kutatásainkat, ugyanis a szavak jelentése idővel módosul, a rövidítések és számjelölések nem mindig egyértelműek, a szimbólumok értelmezése (háttérismeretek nélkül) szinte lehetetlen feladat.

b) Elfogadási nehézségek

A nem szokványos jelenségek és a pszichikus ismeretek tanulmányozását akadályozza, hogy a fellelhető új keletű szakirodalom igen heterogén. Legáltalánosabb hiányosság: az egyértelmű és közös fogalmi rendszer hiánya, valamint új vagy máshol már meglévő fogalmak bevezetése és használata azok előzetes értelmezése nélkül. Gyakori, hogy ugyanazt a fogalmat használják eltérő jelenségek esetében, vagy ugyanazt a jelenséget eltérően írják le vagy magyarázzák.

A leírásokban közzétett eredmények elfogadását nagyban hátráltatja, hogy az eredményeket szolgáltató eljárások megismétlését nehezíti: kísérleti jegyzőkönyvek hiánya; az azonos vizsgálati körülmények biztosítása; a módszertani hiányosságok, illetve eszközproblémák. A közzétett adatok és eredmények hihetőségét kétségessé teheti a megfelelően dokumentált vizsgálati esetek alacsony száma is. Mindezek a problémák még a legkorrektebben elvégzett kísérletek eredményeit is kétségessé tehetik. A helyzetet tovább ronthatja, ha jelenség vagy a kísérleti eredmény magyarázatához természettudományos alapokon próbálnak bizonyítékokat kreálni, vagy ha lazán értelmezve használnak természettudományos kifejezéseket, elszakítva azokat eredeti definíciójuktól. Legrosszabb, ha a téma „szakértője” a témát nem ismeri.

c) Kommunikációs nehézségek

Tanfolyamok, tanácsadások, írott megnyilvánulások, médiaszereplések stb. egyes mozzanata, vagyis a *szakértői* megnyilvánulások és viselkedések nemritkán kétségeket ébresztenek. Gyakori probléma, hogy a *szakértők* egyazon jelenséget különbözőképpen írnak le, vagy ugyanazon fogalmat eltérően használják, illetve értelmeznek. Még lehangolóbb, ha ezt egy vita keretein belül teszik, miközben fel sem tűnik nekik, hogy nem ugyanarról beszélnek, sőt még bólogatnak egymás szövegeire. Nem erősíti a *szakértők* hitelességét, ha képtelenek az általuk használt fogalmakat következetesen használni vagy közérthetően magyarázni.

Különösen zavarba ejtő, ha a *szakértő* megnyilvánulásaiból műveltségi vagy felkészültségi hiányosságokra lehet következtetni. Megbízhatóságát kétségessé teszi, ha még iskolás-szintű természettudományos fogalmakat is pontatlanul használva próbál pszichikus jelenségeket vagy folyamatokat bizonyítani. Ennél csak az lehet kínosabb, ha a *szakértői* érvek kimerülnek a források (melyek esetenként igencsak kétségessé) állandó ismétlésében, vagy ha érvek helyett a tekintélyekre hivatkozás és a dogmák szolgálnak bizonyítékkul. Nem meggyőző, ha a *szakértő* a saját – mások által ellenőrizhetetlen – képességeit állítja bizonyítékként.

A *szakértői* megnyilvánulások szélsőségebb esete, ha az érvek és magyarázatok helyett a *szakértő* ellenőrizhetetlen erőre hivatkozik. Isteni erőre, küldetésre, kozmikus kapcsolatokra, szellemvilág segítségére stb. Bár tény, hogy ez az érvelés igen hatékony lehet az alacsony műveltségűek, a korlátozott szellemi képességűek vagy az identitás-zavarokkal küszködő

személyiségek körében. Legszomorúbb, hogy a média főleg ilyen „szakértők segítségére” tart igényt. Ami nem csoda, hisz az ilyen típusú személyiségek az átlagos néző számára médiálátványosságként és „karizmatikus érdekességként” jobban eladhatók. Botrány esetén pedig újabb hírt, nagyobb nézettséget és ismertséget eredményezhet, minimális költségek mellett.

d) Bizalmi kérdések

Különösen sajátos az a szakértői megnyilvánulás, amely népszerűségét mások lejárásával vagy saját maga kreált (kétségesen bizonyított) feltételezésekkel próbálja megerősíteni. Az a gyakorlat, hogy egyes *szakértők* kerülnek a vitákat, a saját állításaik bizonyítására irányuló felkéréseket, és a bizonyítást hittel próbálják helyettesíteni, szinte magáért beszél.

Az sem erősíti a *szakértők* iránti bizalmat, hogy elviekben bárki lehet szakértő, ugyanis jelenleg még hiányoznak azok az egyértelmű módszerek, amelyekkel a hozzánemértők nagy biztonsággal kiszűrhetők lennének. Vagyis a szakértő (vagy magát annak kikiáltó) személy közvetlen segítsége vagy megnyilvánulása nem jelenthet megnyugtató garanciát. Sajnálatos az a gyakorlat, hogy a *szakértők* körében tapasztalható egyfajta betyárbeccsület vagy álszakmai lojalitás, vagyis egymás „nem-kritizálása”. Még akkor sem, ha az indokolt lenne.

Egyre gyakoribb, amikor több *szakértő* egy műsorban – ugyanarról – eltérően nyilatkozik... majd, végül azt a közös álláspontot alakítják ki, hogy mindegyik *szakértőnek* a maga módján igaza van. Egy ilyen közös álláspont eleve nem tartható akkor, ha valaminek a pontos jellemzőről van szó (például: helyéről, méretéről, színéről vagy okairól). Ilyen esetben az ellentmondó értékelések egymást nagy valószínűséggel kizárják. Nem lehet mindegyik félnek egyszerre igaza. Az ilyen „egyetértés” olyan érzetet kelthet a külső szemlélőben, mintha a *szakértők* megnyilvánulását egy iratlan szabály vezérelné: „a másik hiányosságairól nem beszélek, de akkor az én hiányosságaimról se beszéljtek”. Bár az a vélekedés sem zárható ki, hogy: „nem mondok ellent a másoknak, mert még kiderül, hogy én nem értek hozzá”.

2.2. Érvek és ellenérvek

Sajnos a nem szokványos vagy pszichikus jelenségek megértéséhez a hivatalos tudomány képviselői nem mindig nyújtanak segítséget. Gyakori probléma, hogy a *tudományos szakértők* többségének – eleve – az a kiindulási álláspontja, hogy ami nem magyarázható a tudomány jelenlegi szintjén... az nem is létezik. Elfeledkeznek arról, hogy például: a mágnesesség, az elektromágneses hullámok és kölcsönhatásaik, a radioaktív sugárzás is léteztek a felfedezésük előtt. Emlékezzünk arra, hogy a hivatalos tudományos körökben gyakran tudományosnak fogadtak el valótlan elképzeléseket is, például: lapos föld, geocentrikus világmép. Az ilyen valótlanításokban való kételkedés régebben akár a kételkedő életébe is kerülhetett. Ezt a kegyetlen eljárást helyettesíti mostanában a kételkedő nyilvános és kollektív lejárata vagy a tudományos tevékenységének akadályozása.

a) Tudományos ellenérvek

Érdekes jelenség, hogy a tudományos szakértők hiányolják a kísérletek azonos feltételek mellett történő megismételhetőségét, holott ezt a saját házuk táján se követelik meg következetesen, például: szupernóva felépítése és kitörésének folyamata, „Big Bang” elmélet. Problémát okoz a kétségek tisztázásánál, hogy a tudományos szakértők gyakran nem létezőnek tekintik azt, ami nem mérhető, holott ez nem racionális álláspont. A feszültséget, az UV vagy

radioaktív sugárzást sem tudták mérni a megfelelő mérőeszköz feltalálásáig, de az attól azok még léteztek. Akkor vajon miért hallani olyan tudós érveket, hogy: ha nem mérhető (nem kimutatható) a telepátia, akkor az nem is létezik?

Sokszor tudományos szempontból is aggályos a hivatkozott régi forrásmunkák értelmezése, különösen a hatások magyarázatainál. A szóhasználat körében tapasztalható tipikus hibák: erőátadás helyett energiaátadást érteni; erőtér helyett energiát említeni; auraképet és a Kirlián-féle képpel összececerélni; színnek nevezni a szemmel nem látható fényt, kisugárzást összekeverni a kölcsönhatással, stb. Ugyancsak problémás az a törekvés, amely egy egységes rendszer létrehozása érdekében különböző (össze nem tartozó) jelenségek között próbál összefüggést kimutatni, például: jóslás felhők alakjából, vízbe dobott kő keltette hullámból.

b) Módszertani problémák

Talán az okozza a problémát, hogy a tudományos szakértők tiszta természettudományos módszerekkel kívánnak mérni és vizsgálni pszichikus és spirituális jelenségeket, holott ez nekik még lelki folyamatok esetében sem mindig sikerül. Például: senki sem tagadja a szerelem létezését, de annak erősségét (intenzitását) idáig még nem tudták megmérni, de ettől még a szerelem létezik. Ez legalább olyan módszertani anomália, mintha Jézus vízen járását vízügyi szakemberek szakvéleményével próbálnánk igazolni vagy megcáfolni. Vagy, ha Lázár feltámasztásának megtörténtét az orvosi etikai bizottság állásfoglalásával kellene igazolni, illetve Buddha megvilágosodásának folyamatát elektromérnökökkel vizsgáltatnánk. Ne feledkezzünk el arról, hogy ennek fordítottja is már okozott problémát, például: amikor a világegyetem felépítését és működését hitbéli felfogások alapján próbálták meghatározni.

Talán az lenne az igazán tudományos, ha természeti jelenséget természettudományos módszerekkel, hitbéli jelenségeket az adott hit sajátos módszereivel vizsgáljuk, ismeretlen jelenségek vizsgálatához pedig keressük meg a megfelelő vizsgálati módszereket.

c) Személyes tapasztalatok

Próbálkozásaim során gyakran szembesültem azzal a problémával, hogy bizonyos eljárásokat képes vagyok úgy alkalmazni, ahogy az a „nagykönyvben le van írva”, míg más eljárások alkalmazása vagy nem sikerült, vagy nem úgy sikerült. Az esetleges sikertelenségem tehát nem azt jelenti, hogy az általam kipróbált eljárás egyáltalán nem működik, hanem azt is jelentheti, hogy nincs hozzá adottságom vagy nem tanultam meg az alkalmazását. Hogy példával illusztráljam, „ha valaki nem tud énekelni, nem azt jelenti, hogy egyáltalán nem lehet énekelni”. De az is igaz, hogy „attól még nem tud valaki énekelni, ha magáról ilyet állít”.

Sajnos olyat is tapasztaltam, hogy a pszichikus segítő (például: szakértő, tanfolyami előadó, terapeuta stb.) esetenként csak korlátozott ismeretekkel rendelkezik, sőt kifejezetten irtózik a kérdések megválaszolásától. Találkoztam olyan (médiából is ismert) természetgyógyászlátóval is, aki az érdeklődő kérdésfeltevését kételkedésnek, illetve gonosz erők támadásnak állította be. Van, aki a kérdésfeltevést eleve nem teszi lehetővé, vagy hitetlenségnek állítja be, egyúttal előrevetítve (vagy ráfogva) az ebből adódó sikertelenséget.

Olyan *szakértőkkel* is találkoztam, akiknél témaismeret nem haladta meg egy népszerűsítő kiadvány tartalmi kivonatában közölt információkat, vagy laikusok számára íródott újságcikk tájékoztatását. Márpedig igen kényelmetlen, ha az egyszerű érdeklődő többet tud a témáról, mint a *szakértő*. Ennél csak az zavaróbb, ha valaki megfelelő ismeretek nélkül vagy mások számára ismeretlen és felfoghatatlan fogalmi rendszerek használatával próbálja magyarázni a jelenségeket. Az ilyenkor leggyakrabban alkalmazott kifejezések például: pszichoenergia,

negatív energia, rontó erők, kozmikus kapcsolat, magasabb rezgésszint, transzcendentális rezgések, sötét erők, elemi hatások, stb. Malőr, ha még az is kiderül, hogy a megkérdéztet *szakértő* még az alapvető természettudományos összefüggéseket sem (vagy rosszul) ismeri.

Külön figyelmet érdemel a bulvársajtóban és médiában divatos tanácsadások, távgyógyítások, horoszkópkészítések, kártyavetések stb. értékhardozása, hasznossága. Ezek eredményessége általában önmagát minősíti. Érdekes lenne egy olyan kísérlet, ahol az ilyen celeb-szakértők megküzdhetnének egy „Vajon Kinek Van Igaza?” versenyben. Igazi meglepetés lenne...

3. Fejezet: Spirituális gyakorlatok

A következőkben ismertetett eljárásokkal kapcsolatos észrevételeimet az eredményességük alapján fogalmaztam meg. Fontos jelezni, hogy ezek nem általános érvényűnek, mivel *csak az én személyes tapasztalataimat tükrözik*. Az összehasonlíthatóság érdekében a különböző eljárásokat azonos – pszichikus gyógyítás és öngyógyítás – alkalmazási körben vizsgáltam.

A hatásaiban már igazolt – és hagyományos orvoslás által is elfogadott – természetgyógyászati eljárásokkal (például: gyógynövénykúra, aromaterápia, ásványi anyagkúra, elektrolitkúra, gyógyvízkúra, különböző diéták stb.) e fejezet keretében nem kívánok foglalkozni. Ezek hatékonyságáról és alkalmazhatóságáról a szakirodalmak kellő pontossággal tájékoztatnak, és a saját tapasztalataim is azokat erősítik-pontosítják. Több tanulsággal szolgálhat a pszichikus, spirituális, mágikus és okkultista, valamint a paranormális jelenségek és gyógyítási módok vizsgálata, mert az ezekről fellelhető vélemények igencsak eltérőek és ellentmondásosak.

3.1. Jóslások és eredmények

A jóslás – más néven jövendölés – lényegében olyan eljárás, amely probléma megoldásának megismerésére vagy a jövőbeli esemény előrejelzésére szolgál, a hivatalos tudományos vélekedéstől eltérő módon. A jóslás számtalan módon lehetséges, például: tapasztalatok vagy matematikai feltételezések alapján, kártyavetéssel, csillagok állásából, madarak röptéből, stb. de még a felhők mozgását és alakját vagy a füst terjedésének módját is felhasználják egyes jósök a jövendölésre. Hogy’ miből lehet jósolni... annak csak a fantázia hiánya szab határt. Az általam tanulmányozott, illetve kipróbált jóslási módoknál tapasztaltakat e fejezet részben megkísérlem részletesebben megismertetni. Rejtő szerint szabadon... lenni meglepetés...

a) Bioritmusközvetítés

A bioritmusközvetítés – mint a fizikai, emocionális és intellektuális állapotot előre jelző módszer – igen elterjedt. Bizonyára azért, mert egyszerű és átlátható számításokkal, illetve mélyebb ismeretek nélkül lehet jóslásokban bocsátkozni. Előrejelzés a születési időponttól számított 23, 28, és 33 napos ciklusok alapján történik, amely ciklusok adott időpontra kiszámított amplitúdója jelzi a vizsgált személy fizikai, emocionális és intellektuális állapotát. Vagyis a módszer egyszerűnek, ésszerűnek és nagyszerűnek tűnik.

Közel 24 ezer honvédségi baleset adatait tanulmányozva valóság némileg bonyolultabbnak mutatkozik. A számításnál alkalmazott egyes ciklusok talán egyszerűnek és viszonylag függetlennek tekinthetők. Míg mások igencsak összetettek (például: az adott személy szabad alvás ébrenlét-ciklusának és a föld forgásából adódó éjjel-nappal ciklus eredője). Némely

ciklusok különbsége személyeként és egészségi állapottól függően eltérő lehet ($\pm 0,3-0,6$ óra). Az ilyen eltérésekből adódó számítási hiba – több ciklus után – már megkérdőjelezi az előrejelzés pontosságát, sőt akár ellentétes előrejelzést is adhat. Bizonyos ciklusok megléte, azok ciklushossza függhet a vizsgált személy nemétől és életkorától, ugyanakkor az ilyen ciklusokat a szokványos bioritmus-számítás nem vesz figyelembe. A belső (szervezetben belüli, endogén) ciklusok alacsony számán túlmenően, a külső (környezeti, exogén) ciklusok figyelmen kívül hagyása is alaposan leronthatja az előrejelzés pontosságát.

Többéves tapasztalataim és a nagyszámú mintán végzett vizsgálatok eredményei alapján arra következtettem, hogy a széles körben ismert és kommersz bioritmus-számítás nem képes pontos adatokkal szolgálni. Konkrét személy számára lehetséges ugyan egy viszonylag pontos előrejelzést szolgáltató bioritmus-számítás kidolgozása, de ez előzetes felmérést igényelne (legalább 60-80 napos időszakot) az egyén egyes ciklus-időinek meghatározásához. De még ekkor is kb. évente indokolt lehet a számítás alapját képező ciklusok hosszának pontosítása. Vagyis a módszer alkalmas lehet a fizikai, emocionális és intellektuális állapot előre jelzéséhez, csak nem úgy, ahogy azt a köztudatban megjelenítik. Éppen ezért, a szokványos módon adott (előzetes vizsgálódások nélkül, egyszerű matematikai összefüggések alapján, 3-4 ciklussal számoló) előrejelzéseket inkább csak szórakoztató időtöltésnek tekinthető.

b) Asztrológiai kirándulások

Az asztrológia, az égitestek helyzetére és feltételezett hatásaira alapozott jóslási módszer. Múltja, speciális ismeretei és tiszteletet parancsoló számítási eljárásai miatt a pontosság és korrektség benyomását keltheti. Ezért nem csoda, hogy népszerűsége egyre fokozódik.

Áttanulmányozva a hagyományos európai (amely eredetében inkább babilóniai), indiai, héber, kínai, azték, valamint más (nevében jól csengő, de történelmi hitelességében kétséges, például: esszenus, kelta-fa, virág, atlantiszi stb.) horoszkópokat könnyen megállapíthatjuk, hogy a horoszkópok többsége egy olyan bioritmus-számításhoz hasonlít, ahol a ciklusszámítás külső (környezeti, vagyis az égitestek mozgásán alapuló exogén) ciklusok segítségével történik. A számítás alapja itt is a születés (vagy létrejövés) időpontja.

Asztrológiai jóslásoknál a számítási alapciklus általában az év (nap- vagy holdév), amely rövidebb időtartamú fő ciklusokból épül fel, ami lehet: tizenketted zodiákus, hónap vagy holdhónap, esetleg adott napszámú időszak. Ezen belül elkülöníthetők napi és órás (kétórás) ciklusok. Találkozhatunk még az évnél is hosszabb ciklusokkal, például 520 napos vagy 12, 60 éves ciklus. Ezt a cikluskört egészítik ki a számításba vett égitestek mozgásadataiból adódó periódusok, amelyek kiegészülhetnek még néhány korrekciós feltételezésekkel.

Az asztrológiai népszerűségét segíti, hogy számításai algoritmizálhatók, értékelési módja listaszerű, mindez általános érvényt és kidolgozottságot sugall. Hihetőségét erősíti, hogy számításai utólagos is ellenőrizhetők. Felületesen fogalmazva: egy megfelelően kidolgozott asztrológiai számítási szoftver birtokában szinte bárki képes lehet az asztrológiai jóvondülésre, még maga a számítógép is. Ezek után, hogy ki lesz a népszerűbb vagy sikeresebb asztrológus, azt már nem a tudás és hozzáértés, hanem az eladhatóság döntheti el. A kulcsin, a fellépés, a karizma, valamint a reklám- és a médialehetőség és az üzleti érdek.

Az asztrológiai jóslások eredményességének legfőbb korlátja éppen a precíz és egységesített számítási módszerben rejlik. Mivel az asztrológia az egyén endogén ritmusait (talán az éves ciklus kivételével) nem veszi figyelembe, sőt egyes érdemi (például: a heti, a két- vagy hároméves) exogén ciklust elnagyol, ezért eredményei túlzottan általánosak, konkrét személy állapotának meghatározására (főleg események sikerességének jelzésére) alkalmazhatatlanok.

Sajnos az asztrológia egyes „művelői” gyakran olyan előrejelzéseket is szolgáltatnak (lásd: bulvár-asztrológia!), amelyek esetében nehéz kapcsolatot kimutatni a számítási eredmény és a jóslás között. Például: nyerni fogok a lottón – holott nem is lottózok. Fiam szerencsés lesz – holott nincs gyermekem. Külföldi utazás előtt álok – de nincs is útlevelem, és nem is akarok utazni, stb. Az asztrológiába vetett hitet ugyancsak megingathatja, hogy most már szinte mindenről készítenek asztrológiai jóslást (például: kutya- és macska-asztrológia, utazás-vagy párkapcsolati asztrológia, angyal horoszkóp). Holott, az emberre vonatkozó tapasztalatok és ciklusok nem alkalmazhatók „nem-ember” (és főleg tárgy vagy történés) esetében.

Az utóbbi évtizedben sok és többféle asztrológiai előrejelzést készítettem. Az 1988-93. között bekövetkezett közel 24 ezer honvédségi balesetvizsgálata során utólag elvégzett asztrológiai számítások eredményei azt sejtetik, hogy azok az előrejelzések a legsikeresebbek, amelyek:

- egyes bolygók és állócsillagok hatásait a tényleges hatásuk mértékében értelmezik;
- nem értékelik túl a házak, az elemek szerinti jegyek és a fényszögek hatásait;
- korrekcióként figyelembe veszik a bioritmus exogén és endogén ciklusait is.

Az előbbiek figyelembe vételével készített és sikeres asztrológiai számításaimmal tehát nem valamely esemény bekövetkeztére, hanem az egyén potenciális (fizikai, lelki, szellemi, intellektuális és kreatív) lehetőségeinek feltárására és előrejelzésére kívántam koncentrálni. Ez a szemlélet viszont alapjaiban eltér az asztrológia hagyományaitól, viszont hasznosítható.

c) Kártyajóslás-lapkeverés

A kártyák segítségével történő jövőmondás jelentős múltra tekint vissza. A kártyajóslások módjait tanulmányozva megállapítható, hogy a jóslás lényege – függetlenül a kártya fajtájától és a lapterítés-megszemlélés módjától – hasonló technológiai sorrend szerint történik, úgymint: készletezés, lapkeverés, lapkirakás, lapmagyarázat. Hogy miként történik ez, milyen kártyával és milyen a lapokhoz magyarázat kötődik, valamint milyen külső információra alapoznak és mennyire vonják be jóslásban érintett személyt... az a kártyajóslástól függ.

Idáig többféle kártyajóslási eljárást ismertem meg, sőt személyesen igénybe is vettem néhány kártyajós szolgáltatását is (külföldit is), vegyes észrevételekkel. Tapasztalataim szerint a jóslás megbízhatóságát nagymértékben befolyásolja, hogy a jóslást végző mennyire ismeri (vagy találja ki) a választ igénylő problémát és annak hátterét. A jós előrejelzése általában annál pontosabb volt, minél több háttér-információval rendelkezett. Vagyis, minél kevesebb konkrétummal rendelkezik a kártyajós, annál általánosabb és pontatlanabb a jóslása. Aggályokra adhat okot, hogy egyazon kérdésre különböző kártyajósok különböző – esetenként döbbenetesen eltérő – választ adnak. De még ugyanazon kártyajós esetében sem garantált, hogy ugyanarra a kérdésre egymás után azonos válasszal szolgáljon, hiszen a lapkirakások is eltérők lesznek. Ez viszont már megkérdőjelezheti a jóslás hitelességét, eredményességét.

Tapasztalataim a kártyajóslás eredményességéről igen lesújtó. Talán azért nem kaphattam két egyforma jóslást, mert a jósök megválasztásánál nem volt szerencsém, vagy nincs megfelelő érzékem és gyakorlatom a kártyajósláshoz. De hát nem érthet mindenhez az ember...

d) Tenyérjóslás kétségekkel

A tenyérjóslás lényege: a vizsgált személy jövőjének meghatározása a tenyér vonalai, ujjbegy-jellemzői, valamint a tenyér színének és szövetállagának alapján. A tenyérjóslás módszertana részletesnek és kidolgozottnak tűnik. Ugyanakkor, személyes tapasztalataim e jóslásfajtát illetően is igen változatosak. Az egyik zavaró momentum, hogy a szakirodalmak

vagy a különböző jósk ugyanazt a kézvonalat esetenként eltérően értékelik. Másik, kétségekre okot adó momentum, hogy konkrét és már megtörtént sorsokat elemezve a valóságos és a tényérből kiolvasható események között nem ritkán (vagy inkább gyakran) ellentmondás fedezhető fel. A zavart növeli, hogy különböző jósk ugyanabból a tényérből esetenként jelentősen eltérő következtetéseket vonnak le. Ez betudható lehetne a jósk közötti minőségi eltérésnek is, de valószínűleg nem csak erről lehet szó.

A próbálkozások során szerzett tapasztalataim arról győztek meg, hogy a tenyérjósáshoz nincs érzékem. Ez alatt azt értem, hogy jóslásaim nem haladják meg a vásári tenyérjósok szintjét. Talán, csak az egészségi állapot meghatározásánál értem el kedvező eredményeket. Ilyenkor nem a szokásos tenyérjósági metodikát alkalmaztam, hanem a kéz állapotából – számomra sem teljesen egyértelmű módon – elsősorban a lelki-érzelmi állapotra, és némely testi-fizikai sajátosságra vonatkozóan sikerült némileg helyes következtetéseket levonni.

e) Fiziognómia és homloktan, némi szeplővel

A fiziognómia olyan eljárás, amely a személyiség jellemvonásait – más változatban az illető személy sorsát – az arcvonások alapján értelmezi. Állítólag a homloktan segítségével ugyanez elérhető csak homlokvonalak vizsgálatával. E tanok is a kidolgozottság érzését kelthetik. Vitathatatlan előnyükre szolgálnak azok az orvosi tapasztalatok, amelyek megerősítik azt a feltételezést, hogy bizonyos arcjellemzők és pszichikai-pszichiátriai sajátosságok (valamint egyes betegségek) között összefüggések mutathatók ki. A módszer iránti bizalmat növeli, hogy kutatási eredmények igazolják a tartós viselkedés és az arcráncok közötti kapcsolatot.

Tapasztalataim szerint a fiziognómiai (metoposzkópiái) értékelés alapján készített előrejelzés pontossága a sorselemzések és sors-előrejelzések esetében alacsonyabb, mint a személyiség-jellemvonásképek esetében. A próbálkozásaim azt sejtették, hogy ezeket a módszereket legsikeresebben ismeretlen emberek jellemképeinek meghatározásánál tudtam elfogadható pontossággal alkalmazni. Személyi beszélgetéssel egybekötve e módszer hasznos segítséget nyújtott új munkatársak felvételénél kiválasztásnál (új beosztás betöltésére jelentkezők kiválasztásánál). Különösen a jellemproblémák (például: burkolt agresszivitás, uralkodási hajlam, őszinteség hiánya, felkészületlenség eltitkolása, ravaszság, alakoskodás) előzetes „megérzése” bizonyult hasznosnak és – mint utólag bebizonyosodott – eredményesnek.

Kevés időt még a szeplőtán (moleoszkópia) tanulmányozására is fecsérelem. De hamar felhagytam a szeplők jellegzetessége, testi elhelyezkedése és az asztrológiai következtetések közötti összefüggések tanulmányozását. Ugyanis, a családban és ismeretségi körömben „fellelhető szeplők” – valahogy – sehogy sem akartak illeszkedni a „tantételekhez”. Lehet, hogy ezt a jóslási formát sem nekem találták ki, vagy a fellelhető szakirodalom hibádzik...

f) Betű- és számjósítás

Ezek a jóslás-típusok általában valamely betű- vagy számhalmaz létrehozásán és értelmezésén alapulnak. A betűhalmaz létrehozható (megfejtendő szöveg?) már meglévő szövegek közül véletlenszerű kiválasztással (például: bibliomantia, rapszodomantia). De lehetséges szövegalkotással is, valamilyen jelenség vagy eljárás segítségével (például: égi írás, jóstábla, véletlenszerű kiválasztás stb.). Majd ezt követi a szöveg értelmezése, amely leginkább egy sajátos szabályú logikai feladathoz hasonlítható, gyakran több megoldási lehetőséggel.

A számjósítás alapja a számmisztika, amely során betűkhöz számot rendelnek (vagy számhoz betűt, de ez lényegesen ritkább). A betűhöz számot illeszteni viszonylag könnyű, hiszen ez egy döntés kérdése. A görög és héber szövegek esetében – hagyomány szerint – a számokat,

az abc betűi jelölik. Lényegesen problémásabb ezt a magyar nyelvénél, mert itt előzetesen meg kell határozni, hogy melyik betű milyen számértéknek feleljen meg (például: a=1, b=2 stb.). Ezt követően történhet a szám értelmezése, ami gyakorlatilag attól függne, hogy melyik betűhöz mekkora számértéket fogadtunk el. Vagyis a jóslás leginkább egy többmegoldásos matematikai feladványhoz hasonlatos. Ezért – ugyanaz a szöveg – a választott módszertől függően akár ellentétes megfejtésekkel is szolgálhat. Ez kétséssé teszi a módszer hitelességét.

Tapasztalataim a betű- és számjóslás terén nem túl kedvezőek. A próbáim eredményei nem voltak megnyugtatók, de ez hozzánemértésemnek is betudható. Sajnos, e területen kevés olyan megbízható jósló fel, akivel érdemben és őszintén lehetne kommunikálni.

g) Jóslás, szellemi segítőkkel

Irodalmi utalások szerint a jóslás folyamatába szellemi segítők is bevonhatók. Ez azt jelenti, hogy a jósló valamilyen módon (például: megérezés, meditálás, megidézés, asztrális utazás) kapcsolatba lép valamilyen szellemi segítőkkel. Az ilyen jóslók szerint ez a segítő lehet: a természeti erő irányítója, halott szelleme, lélek, szent, démon, angyal, Isten vagy istenek. De lehet sátán, esetleg saját kobold vagy tündér, esetleg ludvérc is – a nyájas megrendelő igénye szerint. A kapcsolatteremtés leggyakrabban mágikus eljárás vagy szeánsz keretében zajlik le. A kapcsolatfelvétel az ilyen segítővel történhet közvetlenül (a megidéző személy által) vagy közvetetten (médiumpalán segítségével), de az is lehet, hogy mindig „kéznél” van.

Eddigi próbálkozásaim azt erősítették, hogy az éber állapotban történő kapcsolatteremtés (szellemi lényekkel) „igencsak nehézkes”, csak rendkívül nyugodt-zavarmentes környezetben sikerülhet, ritkán és nagyon rövid időre. Ilyenkor gyakori a kapcsolat idő előtti megszakadása.

Sokkal kedvezőbb eredményességűnek bizonyult számomra a megérezéses kapcsolatteremtés. Ilyenkor is fontos a zavarmentes környezet, valamint az, hogy az eljárás részt vevő külső személyek megfelelően előkészítettek legyenek, és viselkedésükkel ne okozzanak zavarokat.

Kellemetlen tapasztalataim miatt megbízhatóbbnak tartom a közvetlen kapcsolatteremtést. Ugyanis a médiumok visszaellenőrzése nehézséget okoz, Nemritkán a könnyebb utat választják, például: nem pontosan továbbítják megidézett, félreértik az utasításokat vagy a vélt elvárás szerint nyilvánulnak meg, esetleg kitalációkkal korrigálják sikertelenségüket. Sajnos alkalmatlan médiumok esetében általában csak későn derül ki, hogy képtelenek a feladat ellátására, ezért károkat és presztízsveszteségeket okozhatnak.

Eddigi próbálkozásaim azt igazolták, hogy esetemben a kapcsolatteremtésre legalkalmasabb a 23.00-03.00 közötti félálom-időszak. Az egyes irodalmi utalások által javasolt stimulálók esetemben igen eltérően hatnak. Az enyhébb alkoholtartalmú ital kis mennyiségben segíthet, de nagyobb adagban akadályoz. A sör- és gyógyszerfogyasztás, a dohányzás akadályozott. A megfelelő gyógyteák viszont segíthetnek. Mondják, a droghasználat nagyon bezavarhat.

h) Álomfejtés-megfejtés

Az álomfejtéses jóslás már több ezer éves múlttal rendelkezik annak ellenére, hogy az álomfejtés pontossága szinte mindeddig problémákkal és értelmezési gondokkal küszködött. Könnyen meggyőződhetünk erről, ugyanazt az álmodó különböző álmoskönyvek segítségével próbálnánk megfejteni. Bár, a kudarc annak is betudható, hogy a beszerezhető álmoskönyvek többnyire kommersz célokra készültek, és szerzőik nemigen végeztek sikeres álomfejtést.

Az álomfejtési kudarcok többsége részben abból adódhat, hogy a jóslás: a jóslást igénylő álmára alapozva történik. De az álmot látó személy az álmát – általában – nem képes pontosan és részletesen elmondani (egyes részleteket hiányosan, a maga szerinti fontossági rendben). Ezért a jós – már a pontatlanságok miatt is – eleve csak téves következtetéseket vonhat le.

Számomra legeredményesebb álomfejtéses módszer: ha a jóslást kérő személlyel előzetesen pontosan és részletesen tisztázhatom a jóslás tárgyát és kérdéseit, majd irányított álom keretében (vagy asztrális utazás során) kérem (ha igényli) valamely szellemi segítőjének útmutatását. Ezt követően, a saját álmomat értelmezve, tájékoztatom a jóslást kérő személyt. A módszernek hátránya, hogy előkészítést, erőfeszítést és időt igényel. Valamint, a két fél közötti bizalmi kapcsolat is elengedhetetlen. Ez a módszer sorozatban nem alkalmazható és a jóslás nem „szállítható” az elvárt időpontra. De így előfordul félreértés vagy pontatlanság.

i) Jóslásfélék kavalkádja

Ha kellő időt szánnánk a jóslásfajták megismerésére, akkor hamar tudatosodna bennünk az a felismerés, hogy gyakorlatilag bármi segítségével (akár segédeszköz nélkül is) lehet jósolni. Kérdés, hogy ezek közül melyik tekinthető igazi jóslásnak? Mert jelentősen eltérhet a jóslásfajták eredményessége, nemcsak a jós felkészültsége, de a jóslás módja miatt is.

Természetesen, nem állt módomban mindenféle jóslásfajtát tanulmányozni és begyakorolni. Viszont a szerzett tapasztalatok alapján egy általános észrevétel körvonala rajzolódik ki. Az, hogy az a fajta jóslás nyújtja a kedvezőbb eredményt, amely az előrejelzés célját érintő objektummal (személy, tárgy, esemény stb.) minél szorosabb és egyértelműbb kapcsolatban áll. Vagyis, ha valakinek az egészségi állapota iránt érdeklődnénk, akkor a tenyérjóslás (ha a tenyér állapotát is figyelembe vesszük) valószínűleg eredményesebb lenne, mint – például – a kiöntött só alakjából (halomantia) vagy a lángok színéből (piromantia), esetleg a patkányok sikolyaiból és viselkedéséből (myomantia) történő következtetés.

Érdekes példával is illusztrálni, hogy milyen jóslási módokról találhatunk leírásokat a régi és mostani irodalmakban. A most közölt felsorolás igen széles skálájú, pedig csak töredékét tartalmazza a lejegyzett és alkalmazott jóslási módoknak. Hogy ilyen sokféle van, nem baj. Legalább mindenki megtalálhatja azt a módszert, amelyikben megbízna, amelyik szimpatikus.

Ember közreműködésével történő jóslás történhet, például: arcvonás alapján (fiziognómia), koponya kidudorodásából (frenológia), emberi nevetésből (geloszkópia), emberi vállakból (armomantia), bőrjegyek alapján (moleoszkópia), tenyérvonál alakjaiból (kiromantia). Ezen kívül még: kézfej alakjából (kirognómia), körmök alapján (onychomantia), kézírásból (grafomantia), láb sarkán látható jelek és vonalak alapján (solistria), emberek belső szerveiből (antropomantia), összeeső ember helyzetéből (gyromantia), stb.

Állatok „közreműködésével” is jósolhatnánk: fehér lovak járásából (hippomantia), halak belsőségeiből (ichtiomantia), madarak énekéből és repüléséből (ornitomantia), kecskefejre öntött égő szén sístergése alapján (kephalomantia), stb.

Növények használatával is lehetne jósolni, például: árpalevelekből (alfitomantia), virágokból (floromantia), ember útjában fekvő fadarabok helyzetéből (xylomantia), stb.

Természeti jelenségek alapján is jósolhatnánk: széljárásból (ausztromantia), füst mintázata alapján (kapnomantia), áramló víz mintázatából (hydromantia), vízbe dobott kő hullámaiból vagy vízbe cseppentett olaj mintázatából (lekanomantia), nyilak röppályájából (belomantia),

felhők formájából (nephelomantia), tűzláng segítségével (piromantia), áldozati tűz hamuja alapján (spodomantia), csillagokból (asztromantia), stb.

Tárgyak, dolgok segítségével is kutathatnánk a jövőt, például: sószórásból (alomantia), földre ejtett tárgyak helyzetéből (geomantia), kiömlött bor segítségével (oinomantia), kártyákból (kartomantia), vízbe mártott tükör segítségével (katoptromantia). De következtethetnénk: drágakövek fényléséből (lithomantia), olvadt viasz vizsgálatával (keromantia), lámpa vagy fáklya segítségével (lampadomantia), kristálygömbből vagy víztükörből (kristalomantia), botok vagy pálcák segítségével (rhadomantia), leforrázott tealevelekből (tasseográfia), megkülönböztető jegyekkel ellátott tárgyakkal (kleromantia) stb.

Olvasás, számolás segítségével is próbálkozhatnánk: számokból (arithmantia), betűvel ellátott tárgyak segítségével (asztragalomantia), könyvből kiragadott szöveg alapján (bibliomantia), felnyitott szent könyv első sorából (rapszodomantia), emberi név betűiből (onomantia), stb.

Spirituális erők igénybe vételével is kutathatjuk a jövőt: asztaltáncoltatással (tiptomantia), démonok megidézésével (demonomantia), halott szellemének megidézésével (nekromantia).

A felsorolásból érzékelhető, hogy a jóslásfajták esetében igénybe vett dolgok nem a jóslási információt szolgáltatják, hanem a feltételezett vagy elvárt jóslási információ megjelenítését és megerősítését. Vagyis a jóslás nem más, mint a jós megérzésének kifejeződése, alátámasztva ezt a feltételezést valamely választott vagy elrendelt bizonyító eljárással.

3.2. Okkult eljárások

Az okkultizmus, eredetileg a titkos és rejtett tudás hagyományaira utalt, de napjainkban a jelentés megváltozott. Általában azokat a *művészeteket* jelöli, amelyek a természet, a szellemi lények, vagy az istenség bevonásával szándékozik az események menetébe beavatkozni. Speciális értelemben az *okkultista* kifejezést alkalmazzák titkos/zárt társaságok jelölésére is.

a) Mágia sűrűjében

A mágia egy olyan okkult művészet, amely a természet titkos erőit kívánja felhasználni az események befolyásolására. A mágia számtalan fajtája ismert. Ezek a cél érdekében igénybe vett erőkből, módszerekből, szertartásokból és rítusok megnyilvánulásaiban különböznek.

A hagyományok alapján a mágikus tevékenység irányultsága szerint megkülönböztethetünk fehér és fekete mágiát. Közfelfogás szerint a *fehér mágia*: spirituális, gyógyító, pozitív célból művelt mágia. A *fekete mágia* pedig: öncélú, ártó, gonosz szándékú, negatív célból művelt mágia. Újabban elterjedt a *zöld mágia* kifejezés is, amely nem a mágia irányultságát, hanem célirányát fejezi ki: ember-természet együttélésének elősegítését, Föld védelmét, gyógyítást.

A mágikus tevékenység stratégiája szerint megkülönböztethetünk *támadó* (offenzív) és *védekező* (defenzív) mágiát. A támadó mágia aktív tevékenységgel kívánja a célját elérni, míg a védekező mágia a káros-negatív hatás elhárítására törekszik. A továbbiakban röviden ismertetem azokat a mágikus eljárásokat, amelyeket alkalmam volt kipróbálni, és amelyekről határozott tapasztalatokat tudtam szerezni.

Szerencsemágia egy olyan eljárás, amelynek célja egy felső lény akaratának vagy pusztán a „vakszerencse” befolyásolása, és amelynek eredményességéről valamely véletlenszerűen kialakuló eredmény tájékoztat (például: kártyahúzás, kockavetés stb.). Tapasztalataim szerint ez a mágiatípus – bár egyszerűen végezhető – önmagában csak igen kétséges eredményeket

szolgáltat. Elviekben bárhol, bárkivel együtt végezhető, és belőle (a rossz nyelvek szerint) bármi kihozható. De ne legyünk ennyire kegyetlenek... és főleg ne hiszékenyek.

Akaratmágia, ahol a cél elérése akarat érvényesítésével és az ehhez kapcsolt megerősítő rítusokkal történik (például: rituális hipnoterápia, alacsonyabb rendű mágia). Ennek a mágiatípusnak a művelése nagy erőfeszítést és nyugodt körülményeket igényel. A mágia hatékonyságát jelentősen meghatározza az érintettek hozzáállása és közreműködése.

Formuláris mágia, ahol a cél elérése varázsigék és/vagy imádságok segítségével történik (például: vallási szertartás, hagyományos boszorkányság, megigézés). Sok gyakorlást és memorizálást igényel és a hatékonysága eléggé változékony. Hatása növelhető az ismétlések gyakoriságával, bár a figyelem fenntartása a monotonitás miatt nehézséget jelenthet.

Természeti mágia, ahol az elvárt természeti hatások kiváltása, valamint a gyógyító hatások elérése varázsigék, megigézések és ráolvasások segítségével meghívott természetirányító lények erejével történik (például: sámánizmus, lélek- vagy segítőidézés). A kellő hatékonyság előfeltétele, hogy a résztvevők hitükben is azonosuljanak a természetvallási felfogásokhoz.

Ceremoniális mágia, ahol a kívánt cél elérése szimbólumok vagy szertartások segítségével bevont természetfölötti misztikus erők segítségével történik. Ezen belül nagy szerepet kap az érzékekre hatás, úgymint: öltözékek, illatosítók, élvezeti szerek, berendezések, hatásos rítusok, transzállapot stb. igénybevételével (például: egyházi szertartásoknál, egyes wicca és boszorkányközösségekben, ezoterikus rendeknél). Talán a legnagyobb hatású mágikus eljárás, amely koreográfiájában magába illeszthet (részrítusként) más mágikus eljárási elemeket is. Előkészületet, speciális eszközöket és kidolgozott szertartásrendet és felkészült vezetőt és segítőt igényel. Hatása tovább fokozható az érintettek aktív bevonásával.

Utánzó mágia, ahol a szertartás során a kívánt eredményt eljátsszák vagy megjelenítik (például: misztériumjáték, ősi népszokások utánzásai, szexuális mágia). A hatékonyság előfeltétele a megfelelő előkészület, a közös tevékenység keretében történő együttműködés. A hatást leronthatja a bizalmatlanság, a lámpaláz, zárkózottság, fóbia, önbizalom hiánya.

Szeretetmágia, ahol a cél elérése az egyértelmű támogatás, együttérzését és szeretetet kifejező és megjelenítő rítusokban nyilvánul meg (például: szimpatetikus mágia). Ez az eljárás a résztvevők közötti nagyfokú toleranciát, bizalmat együttműködést és felszabadultságot igényel. Hatékonyságát nagyban rontja a félelem, bizalmatlanság, idegenkedés az érintéstől.

Celesztialis mágia, ahol a bolygókat uraló felsőbb szellemi lények (angyalok, szellemek stb.) segítségével történik a kívánt hatás elérése (például: kabbalisztikus mágia). Viszonylag bonyolult eljárás, művelése igényli a résztvevők felkészültségét és hittel való azonosulásukat (a befogadhatóság érdekében). Leginkább ezoterikus közösségek alkalmazzák.

Támadásos mágia, ahol a gyógyítás a „mágus” azon képességére alapozódik, hogy megfelelő gondolatformák alkalmazásával az „asztrálsíkon képes” felvenni a harcot, a célt veszélyeztető hatások ellen (például: egyes okkult csoportok mások ellen, boszorkányok közti perpatvar).

A mágia gyakorlása általában szertartás keretein belül történik, amely – hasonlóan a vallási szertartásokhoz – bizonyos cselekedetek és rituálék előre meghatározott sorrendben történő végrehajtását jelenti. A szertartás – a mágikus eljárástól függően több-kevesebb – előkészületet és felkészülést, megfelelő teret és felszerelést, illetve segítséget és együttműködést igényel. Különösen fontos a segítők és médiumok megfelelő kiválasztása és begyakoroltatása, a passzív résztvevők figyelmének fenntartása és a folyamatok megértetése, elfogadtatása.

Magam úgy tapasztaltam, hogy az esti-éjszakai időszak a legalkalmasabb a mágikus szertartások megtartására. Az előkészítés általában – még begyakorlottság és tapasztalat esetén is – több órás felkészülést igényel. A kellő tapasztalat megszerzése érdekében kezdetben célszerű legalább néhány szertartáson passzív résztvevőként jelen lenni. Ezt követően törekedjünk csak az aktívabb részvételre. Mintegy 5-10 szertartási tapasztalat után már ajánkozhatunk segítői feladatok ellátására. Ezt követően legalább 5-10 alkalommal végzett segítői gyakorlat szükséges ahhoz, hogy kellő önbizalommal vállalkozzunk szertartások levezetésére. Magányos szertartások esetében ez a fokozatosság értelmét veszti, de ilyenkor is csak a sokadik szertartás (rituálé) után érzékelhető a szükséges hatékonyság és tapasztalat.

Szervezetszerű ezoterikus közösségekben (okkult rendekben, szektákban stb.) általában előírások szabályozzák a szertartás megtartásának rendjét, a résztvevők lehetséges körét, valamint a szertartást levezető és segítő személyek beavatási fokozatait, hierarchiáját.

b) Spiritualizmus és szeánsz

A spiritualizmus egy olyan okkult művészet, amely a szellemvilág képviselőinek (holtak szellemeinek) segítségével szándékozik az eseményeket befolyásolni. A szellem megidézése leggyakrabban valamilyen szeánsz keretében történik, kivéve azokat az eseteket, amikor a szellemidézést az idéző saját maga – médium, segítő és egyéb résztvevők nélkül – végzi. Szeánsz során, a vezető segítségével a médium transzállapotba kerül (erre mondják, hogy a szellem megszállja a médiumot). Amennyiben ez megtörténik, akkor a szellem – a médiumon keresztül – már kommunikálhat a résztvevőkkel. A szellem kommunikációja történhet közvetlenül (a médium beszéltetésével) vagy közvetetten (kopogás, írás, rajzolás stb.).

A spiritiszta szeánszok egyik legnagyobb dilemmája, hogy a vezető-médium-segítő hármas esetében nem kizárt a csalás lehetősége, ahogy ezt a spiritizmus igencsak zavaros történelme is igazolja. Személyes élményeim alapján sokkal eredményesebbnek érzékelem magányos szellemidézést, ahol a csalás feltételezése (kivéve az önbecsapást) gyakorlatilag értelmet veszti. Tény, hogy az ilyen szellemidézés csak megfelelő képesség és gyakorlat esetén eredményes.

c) Miszticizmus és teozófia

A miszticizmus egy olyan okkultista művészet, amely az istenséggel való egyesüléssel vagy az istenségek közvetlen segítségével kíván hatni az események menetére. E művészet gyakorlói szerint egy legfőbb lény (szellem, isten, fény, elvont és végtelen valóság stb.) tartja fenn a mindenség működését és harmóniáját. A művészet lényege: ezzel a legfőbb lényel való kapcsolat, illetve fejlettebb formájában a vele való egyesülés, azzal való lelki azonosulás.

A teozófia, egy olyan eseményt befolyásoló okkult művészet, – hasonlóan a miszticizmushoz, de azt némileg tovább bővítve – amely az emberiségnek a világegyetemmel és az istenséggel fennálló kapcsolatán alapul, amelyben igyekszik közelebbi viszonyba lépni ezekkel. Ezek a művészetek – hasonlóan az istenhívő vallásokhoz – eleve feltételezik egy legfőbb lény (ezen kívül az irányzatuktól függően isten vagy istenek, szellemek, intelligenciák, elementálok stb.) létezését, ezért a szükséges hit és ráhangolódás nélkül a spirituális hatások megfelelő intenzitással nem érzékelhetők. E művészetek sajátossága: vonzódás a csodák, a természetfölötti titkok iránt, fantasztikus, panteizmushoz hajló vallási rajongás, egyfajta belső élmény, amit gondolkodás ellenére fogadnak el igaznak.

3.3. Pszichikus eljárások

A pszichikus eljárások lényege: megfelelő adottságokkal vagy képességekkel rendelkező személyen keresztül egyfajta csatorna kialakítása a kozmikus erő vagy felsőbb lény erejének felhasználására, átadására. Ellentétben az okkultista eljárásokkal, ezeknél az eljárásoknál az ember nem kérelmező, hanem létrehozó és működtető. Tehát a pszichikus eljárások olyan karizmatikus személyt igényelnek, akik képesek az eljáráson résztvevők pszichikai állapotát befolyásolni, őket meggyőzni. Egyes vélekedések szerint a pszichikus eljárások és a szugesztio között szorosabb kapcsolatok is feltételezhetők.

a) Kézzrátételes erőátadás

A kézzrátétel olyan pszichikus erőátadási forma, amikor a közvetítő személy – mint speciális közvetítő csatorna – a kezei segítségével képes továbbadni az *életerőt*. Az *életerő* ebben az esetben a világegyetemet és az életet fenntartó univerzális erőt jelöli. Más megnevezéssel ez az isteni erő (kereszténységénél), lélekerő (animizmusnál), prana (hinduizmusnál), chi (taoizmusnál), ki (buddhizmusnál), mana (melanéziai hitvilágban), orenda (észak amerikai indián hitvilágban). Megjegyzendő, hogy az *életerő* helyett az *életenergia* lenne a pontosabb kifejezés, mivel nemcsak kölcsönhatásról, hanem pszichikus képesség átadásáról van szó.

Függetlenül attól, hogy különböző elméletek milyen erő átadását feltételeznek, tapasztalataim szerint a kézzrátétel hatásos lehet különösen lelki-szellemi problémák leküzdésénél vagy bizonyos testi-lelki-szellemi folyamatok stimulálásánál (kézzrátételes gyógyítással). Az eljárás hatékonysága növelhető, ha más módszerekkel kiegészítve alkalmazzuk.

b) Auracsatolós energiaátadás

Az aura fogalmi értelmezése és sajátosságai talán az egyik legérzékenyebb pont a pszichikus eljárások értelmezésénél. Egyes irányzatok szerint az aura egyfajta pszichikus energia, mások szerint inkább erőter, harmadik álláspont szerint a létezésből fakadó kisugárzás, még mások szerint Kirlián-féle mágneses kisugárzás (amely a valóságban inkább az elektromos erőter megjelenítése). Más elmélet szerint egyfajta bio-elektromos és hőkisugárzásos erőter.

Hasonlóan szerteágazó az aura felépítéséről kialakult nézetek. Egyesek szerint nem létezik, mások szerint csak egy erőter, több szakértői csoport szerint hét réteg-síkból áll, a teozófusok viszont ötféle aurát különböztetnek meg. Ezt bonyolítják az irányzatokon belüli elképzelések, amelyek önmagukban is zavart okoznak (energia, életerő, rezgésszint, áramoltatás stb.)

Ugyancsak ellentmondásosak az auralátással kapcsolatos nézetek, például:

- egyesek szerint nem látható;
- mások szerint látható de nem fényképezhető le;
- harmadik nézet szerint lefényképezhető;
- negyedik szerint csak a harmadik szemmel látható;
- ötödik álláspont szerint az aura-rétegek élesen elkülönülnek;
- hatodik vélemény szerint a rétegek fokozatos átmenetben olvadnak össze;
- hetedik vélemény szerint az aura speciális szemüvegen keresztül látható;
- nyolcadik álláspont azt hangoztatja, hogy akár távolból is látható és módosítható;
- kilencedik nézet képviselőik szerint a hozzáértők az aurát még normál fényképen is látják;
- tizedik vélemény szerint az aura nem látható, viszont kitapintható;
- tizenegyedik vélemény szerint az aura foltra hasonlít;
- tizenkettedik szerint szálkás;
- tizenharmadik nézet szerint nyugodt állapotban foltszerű, de feszülten szálkássá válik...

És így tovább. Ezek után már csak az a kérdés... hogy ki látta valójában az aurát.

Talán az aura színe és az általa kifejezett tulajdonságok között érzékelhető bizonyos összhang. De ez is rögtön meginog, ha a rétegek eltérő színe kerül szóba. Ugyanis itt sem hagyható figyelmen kívül az a tény, hogy a régi forrásokban jelzett aura-színeket és formákat nem szó szerint, hanem szimbolikusan kell érteni. Hasonlóan, mint a régi alkimista iratokat, ahol például a higanyt sasnak vagy zöld oroszlának nevezték.

Gyakorlatban a legfőbb problémát nem az aura értelmezése jelenti, hanem az aura energiaállapotával kapcsolatos nézetek közötti hiányos összhang. Példaként elegendő a két szélsőséges álláspont bemutatása. Egyik álláspont szerint az aura energiaállapotának módosítása különleges képességeket és szakszerű felkészítést igényel. Az ezzel ellentétes álláspont szerint erre bárki képes, és felkészítés helyett elegendő a képességek behangolása.

Az energiaátadás eredménye körül sem egységesek az álláspontok. Egyesek szerint az energiaátadás csökkenti az átadó energiáját, aki ezért kifárad, pihenést és későbbi feltöltődést igényel. A másik véglet szerint az átadó nem a saját energiáját adja, hanem csatornául szolgál a kozmikus energiaforrás és a feltöltendő között. Éppen ezért nem is fárad ki annyira, és nem igényli ezért a saját energiátárolóinak járulékos feltöltését.

Hasonló véleménykülönbség érzékelhető az aura módosításához javasolt módszereknél. Egyik felfogás szerint az aura bármely részénél korrigálható. Másik vélemény szerint az aura módosítása a csakrákon (spirituális idegközpontokon) keresztül történik. Ennél a felfogásnál viszont elgondolkodtató, hogy a csakrák száma viszont az irányzatoktól függően eltérő lehet (például: 7, 12 vagy ennél jóval több), sőt akár páros csakrák is elképzelhetők.

Oly' sok az eltérő vélemény, hogy felmerül a kérdés: akik az auráról beszélnek, vajon egyről beszélnek-e? Saját tapasztalataim és problémáim ugyanis ennél földhözragadtabbak. Eddig ugyanis még soha nem sikerült olyan aurát látnom, amelyről a forrásmunkák és kiadványok tudósítanak. Viszont tény, hogy az emberi test körül kell léteznie bizonyos erőternek, mert:

- az emberi testben zajló biokémiai folyamatok hatására létrejött elektrolit-áramlások és elektromos vezetések elektromágneses teret generálnak;
- az emberi testben a biokémiai folyamatok intenzitása helyenként eltérő, ezáltal az emberi testben kialakuló, illetve az emberi testet körbevevő elektromos és mágneses erők intenzitásának is helyenként eltérőnek kell lennie;
- az emberi testet körülvevő elektromágneses terek és az emberi test között kölcsönhatás lép fel, amelynek eredményeként a test körüli elektromágneses térnek meg kell változnia;
- az emberi test körül megváltozó elektromágneses tér hat a testben folyó elektrolit-áramlásra ami visszahat a testben zajló folyamatokra, szervezet működésére állapotára;
- ha az egyik emberi test a másik közelébe kerül, akkor a két test között elektromágneses kölcsönhatás lép fel, ezáltal mind két test biológiai folyamataiban változások állnak be;
- két test közötti kölcsönhatás mértéke fordított arányban állhat a két test közti távolsággal;

Vagyis tudományos érvekkel vagy logikai fejtegetésekkel is bizonyítható a test körüli erőter létezése, a test és test, valamint a test és környezet közötti kölcsönhatás lehetősége.

Próbálkozásaim alapján nem túl gyakran, de érzékeltem egyfajta (az emberi testet körülvevő, és akár aurának is nevezhető) teret. Hogy pontosan miként, azt nem tudom megmagyarázni. Látás helyett, kézzel érzékeltem valamit (ami mintha kissé melegebb és sűrűbb lenne). De inkább valahol belül éreztem ezt a teret. Egyszerű próbák alapján arról is meggyőződtem, hogy a másik személy testét egy bizonyos távolságon belül megközelítettem, akkor ennek (?)

hatására a vérnyomásom és a szívritmusom kissé megváltozott, és ez a változás a másik személy pszichikai-érzelmi állapotától függött. Az ilyesfajta energiaközvetítést (ha sikerült) általában 65-75 %-os eredményességgel tudtam megvalósítani. Sikerességre mindig kihatott a partner hozzáállása és az eljáráshoz való viszonya (a módszer elfogadottsága).

c) Karizmatikus erőátadás

Ez a fajta erőátadás lényegében a hiten és az imádságon (felsőbb erő felé irányuló könyörgésen) vagy egy csoport által elismert karizmatikus személyiség tevékenységén alapul. Leginkább egy külső erő (vagy személy) hatására támaszkodó önszuggesztióhoz hasonlítható. Tény, hogy az erős hit, az imádkozás, bizonyos pszichikus változásokat okoz a hívő embernél.

A karizmatikus erőátadást személyesen nem gyakoroltam, viszont alkalmam volt ilyen típusú konkrét helyzeteket megfigyelni. Számomra úgy tűnt, hogy ez az eljárás mélyen elfojtott érzelmekkel vagy identitásproblémákkal küzdők esetében igen hatékony erőátadó eljárás. Ugyanakkor egyes rituálékon tapasztaltak arról győztek meg, hogy az eljárás alacsonyabb intelligenciájú, illetve áldozat-típusú személyek esetében veszélyeket is rejthet (úgy mint: saját képességek túlértékelése, veszélyérzet tompulása, hisztéria, agresszivitás szabadabb kimutatása, túlzott felszabadultság, túlzott ragaszkodás az erőátadóhoz). Ugyancsak veszélyes szituáció alakulhat ki, ha a beteg idővel csalódná a hite tárgyában (vagy karizmatikus vezetőjében), mert labilis idegállapot esetén akár önpusztító folyamatok is beindulhatnak.

d) Fényadás

A pszichikus eljárások egyik sajátos formája a fényadás, amely lényegében az auracsatolós energiaátadás módosított változatának tekinthető. A fényadás során a fényadó közvetítőként lép fel a felső lény (szellem, isten, fény, elvont és végtelen valóság, stb.) segítő erejének (életenergiájának, fényének stb.) átadásakor. E felfogás szerint az energiát nem a sajátjából adja a fényadó, hanem azt a környezetből hívja le (veszi fel) és ez az energia a fényadó karján és kezén keresztül jut fényt igénylőhöz.

Eredeti felfogás szerint a fényadás „Az Igaz Isteni Fény” adásának művészete, ahol a beavatottak – akik Isten szolgái – adják, illetve kapják a Fényt, amely tisztítja a fizikai és a spirituális világot, valamint közvetíti az Isteni Tanítást is. Ezért, a mai értelemben használt fényadás pontatlan kifejezés, mert valójában pszichikus energia átadásáról van szó. Magyarországon létrehozott és némileg vallásmentesített változat szerint a fényadás egy olyan eszköztelen gyógyítási eljárás, amely leginkább szeretet-adásnak (igazi önmagam adásának) tekinthető. Más pszichikus változatok szerint a fényadás: módosult aura-regenerálás, kézrátételes vagy kézsugárzásos gyógyítás, Krisztusi-fény adása, stb. Materialista változat szerint a fényadás: fehér, színes, polarizált, lézer stb. fénnel való gyógyítás, amelyen belül különböző irányzatokat képviselnek az éber, a relaxált, az alfa- vagy meditatív állapotot előnybe részesítők. De ez a változat inkább egyfajta fizioterápiának tekinthető.

A fényadás egyik fontos sajátossága, hogy a „fény át- vagy beadása” a test bármely részébe történhet (sőt akár az asztrálestbe is), bár egyes irányzatok itt is előnybe részesítik a csakrákat. Saját tapasztalataim szerint az eljárás hatékonysága az auracsatolós energiaátadáséval mérhető össze. Módszerében talán a Reiki-hez hasonlítható. A fényadás egyik előnye, hogy (elviékben) bárki elsajátíthatja, sőt van olyan nézet is, hogy erre tanulás nélkül is bárki képes, ha képes szeretni. A módszer hátránya éppen ebből adódik, mivel így bárki tetszeleghet fényadó szerepében anélkül, hogy kiderülnének valódi fényadó-képességei.

3.4. Paranormális kirándulások

A szakirodalom paranormális jelenségnek közé olyan jelenségeket sorol, amelyek nem magyarázhatók meg a hivatalos természettudomány törvényeivel. Az ilyen jelenségek vizsgálatával a parapszichológia foglalkozik. Főbb tudományterületei közé tartozik, például: radiesz-tézia, telepátia, pszichokinézis, stb.

a) Radiesz-tézia, hinni vagy nem hinni?

A radiesz-tézia – mint szakág – definíciójának megfogalmazása nehézséget okoz. Az egyik álláspont szerint ez „gyógyító forráskutatás”, a másik szerint a föld sugárzás hatásaival foglalkozik, mások szerint sugárérzékenységet tanulmányoz, stb.

A szakág elfogadtatásánál gondot okoz, hogy még maguk a radiesz-tézia művelői is ellentmondó álláspontokat képviselnek. Egyes radiesz-tézia-művelők szerint ugyanis a „föld sugárzás” és hatása objektív és természettudományosan is igazolható, míg mások ezt szubjektív érzetnek és természettudományos módszerekkel nem igazolhatónak tekintik. A zavart csak fokozza, hogy különböző radiesz-tézia-művelők egyazon jelenséget különbözően értékelnek és mérnek. Egyesek ezt azzal magyarázzák, – fokozva a kétségeket – hogy az eltérő mérési eredmények mindegyike valószínűleg tekinthető a mérő pszichikus sajátossága miatt. Néhányan – tetézve a gondokat – azzal a kijelentéssel növelik a sötétséget, hogy a vízerek és Hartmann-vonalak stb. tulajdonképpen a pszichikumban létező blokkolások, és ezért létezésük természettudományos módszerekkel nem igazolható. Végezetül egy még meredekebb vélemény: a radiesz-tézia nem tudományos probléma, hanem hitkérdés.

Sajnos a radiesz-tézia témakörben megjelent irodalom hemzseg a fogalmi problémáktól, a valós fizikai környezet kétséges magyarázataitól, az össze nem illő kifejezések használatától. Példaként említhető az igen népszerű „föld sugárzás” kifejezés használata. Tanulmányozva a különböző radiesz-téziával foglalkozó kiadványokat a következő értelmezéseket találhatunk a „föld sugárzás” jelenségére:

- föld magmájának hőmérsékletéből adódó feketesugárzás felszínre jutó hányada;
- föld belsejében, főleg K^{40} izotóp bomlásából származó β -sugárzás másodlagos hatása;
- föld negatív és az ionoszféra pozitív potenciálja között kialakult kb. 130 V/m-es erőter;
- földfelszín és ionoszféra közti 0,1-10 Hz körüli elektromágneses üregrezonancia-rezgések;
- föld mágneses és elektrosztatikus tereinek kölcsönhatására kialakult jelenségek, stb.

Tény, hogy mindegyik jelenség külön-külön létezik, de pontos magyarázatot egyenként egyik sem ad azokra a jelenségekre, amelyről a radiesz-tézia művelőinek többsége beszél.

A radiesz-tézia művelőinek „föld sugárzási” anomáliákra adott magyarázata sem mindig egyértelmű. Az ilyen magyarázatok közül a legismertebbek: a földáramok okozta mágneses térváltozás; a napszél és a Föld mágneses terének kölcsönhatása; a talaj inhomogenitásából adódó sűrűségek és ritkulások stb. De igen gyakori a hivatkozás a különböző anyagok eltérő önsugárzására is. A gond csak az, hogy ezek mérhetők, míg a föld sugárzás nem.

Egyes magyarázatok (idézés a „szakkönyvekből”) még elgondolkodtatók, mint például:

- a mozgó vízér jó mágneses természetű;
- Földünk legerősebb vezető anyaga a víz;
- igen jól vezető közeg például: a víz, kőolaj, ércek, földgáz;
- föld sugárzást leárnyékolja a vékony alumínium fólia, transzformátorlemez, fa és szörme,

- de nem árnyékolja le a vastag ólomlemez, a vasháló és a műanyag;
- borostyán a test erőterének összes zavarait képes magába szívni;
- a mozgó vízér URH adó bekapcsolása után már nem érzékelhető;
- az anyag és szín meghatározott frekvencián rezeg...

Nem sorolom. Ez az a pillanat, amikor már egy általános iskolai fizikatanár is ideges lesz... Mérnökök és fizikusok pedig szálanként tépik ki saját hajukat...

Nemrég találkoztam egy olyan radieszteziával, hogy az anyagi radieszteziát (víz – és ásványkeresés) nem szabad összetéveszteni a lelki radieszteziával (kvázi-pszichológia) vagy a szellemi radieszteziával (amely a hatodik érzékre épülő spiritualitást vizsgálja). Tehát az a baj, hogy szellemi és lelki radiesztezia-művelőket vízérkereséssel teszteltük? Ám legyen, de akkor hogyan teszteljük a nem-anyagi radieszteziás állításokat? Elég hinni nekik?

Nem véletlenül időztem ilyen sokáig e témánál. Ugyanis ez az a szakterület (tudományos háttér ellenére) képes önmaga számára ennyire zavaros és hiteltelen helyzetet teremteni

b) Radiesztezia, vagy amit én tapasztaltam

Műszeres méréseim és tapasztalataim alapján arra a következtetésre jutottam, hogy az anyagi radiesztezia szerinti „földsugárzás” feltehetően nem más, mint a Föld elektrosztatikus és mágneses térerősségnek együttes hatása, amely a talaj összetételétől és állapotától függően helyi eltérést mutathat, vagyis a helyi térerősség magasabb vagy alacsonyabb értékűek lehet (erővonalak sűrűbbek vagy ritkábbak) és az eredő irányuk is különböző mértékben térhet el.

Az elektromos és mágneses tér (erősség függvényében) hat az élőlényekre, ugyanis mind a két tér befolyásolhatja az elektrokémiai és idegi folyamatokat. Példaként megemlítem, hogy:

- a Föld átlagos elektromos térerőssége kb. 130 V/m, amely függőleges irányú, és ahol a földpotenciál negatív;
- halaknál az elektromos térerősség *ezred-tízezred* V/m értékű változása már védekezési reakciókat válthat ki;
- kutyáknál, nyulaknál az elektromos térerősség *néhány tized* V/m értékű változása szívritmus-lassulást okoz;
- az ember esetében a térerősségnek legalább 2 V/m értékkel meg kell változni ahhoz, kimutatható tünetek jelentkezzenek;
- a geomágneses térerősség kb. 0,34-0,66 Oe, helyenként akár 1-2 Oe eltéréssel (például: Recsk környékén);
- a mágneses térerősség megváltozására az élőlények sokkal kevésbé, az irány megváltozására viszont erőteljesebben érzékenyek;
- a geomágneses térnél kisperiódusú lengések alakulnak ki a földfelület-ionoszféra üregrezonancia-hatás miatt,

A leírtakon túlmenően természetesen az ionoszféra állapota, a napszél stb. is hatást gyakorol az elektromos és mágneses térerősség irányára és nagyságára, de ezek viszonylag rövid idejű és az átlagos emberi érzékelési küszöböt alig megközelítő változások, amelyek hatásaival az orvometeorológia és a bioritmus-kutatás foglalkozik. Esetenként hatást gyakorolhatnak még a földáramok és a deformálódó kőzetek piezoelektromos jelenségei, de ezek hatása általában nem tartós és nem állandó.

Amennyiben következtetésem igaz, akkor hirtelen sok minden érthetővé, magyarázhatóvá és mérhetővé válhat, hogy például: miért magasabb az elektromos térerősség a vízer felett, illetve a mágneses térerősség vastartalmú kőzetek felett; miért lehet árnyékolni vékony alumíniumlemezzel és miért nem jó árnyékoló a vasbeton; miként lehetséges különböző hatás édes vagy sós víz felett; miért csökkenti az elektromos térerősséget az égő gyertya, mécse vagy a szabad tűz, stb.

Tapasztalataim szerint az anyagi radiesztézia megfelelő kutatással és műszer-fejlesztéssel akár egzakt tudománnyá is fejleszhető. Tulajdonképpen a kutatások már viszonylag egyszerű felszerelés mellett is beindíthatók lennének (például: kb. 10^{-4} – 500 V/m-es és 0,05-25 Hz-es méréstartományú elektromos térerősség mérő, valamint 10^{-2} – 10 Oe-es és 0,05-1000 Hz-es méréstartományú mágneses tér-erősségmérő műszerek, GPS meghatározó, iránytű, lézer távmérő, 1:250-500-as helyszínrajzok, stb.).

Ez viszont megkövetelné, hogy szakítsunk a radiesztéziára évszázadok alatt ráakódott avított, megalapozatlan vélelmekkel, a misztikus-mágikus csomagolással, a tudománytalan vagy logikátlan magyarázkodásokkal. A radiesztézia tudományosítása egyértelműen mérhetővé és ellenőrizhetővé tenné a radiesztézia művelőinek képességeit-készségeit is, vagyis sok mostani művelő számára álmatlan éjszakákat eredményezhet. Viszont legalább egyértelműen elkülönülnének egymástól az anyagi és a lelki-szellemi radiesztézia művelők.

A radiesztézia művelésében nem sikerült sok tapasztalatot szerezni, mert az ilyen irányú képességeim visszafogottak. Néhányszor volt alkalmam érezni vízért és Hartmann-vonalat (eszköz nélkül) behatárolni, vagy nagyobb zivatar közeledtét előre megérezni (feszült ideg-állapotba kerülök, ha a légköri elektromosság jelentősen megnövekszik). Az eszközök (inga, pálca, rezonátor, diagramok stb.) használatában ugyanakkor bizonytalan voltam.

Lelki-szellemi radiesztéziás kísérleteim során közel azonos eredményeket értem el, mint a *látói* vagy más okkult módszerek alkalmazásával. Gyakran olyan érzésem van, mintha a lelki-szellemi radiesztézia egyre inkább az ingás-jósláshoz vagy az ingalengésből következő mágikus eljárásokhoz kezdene hasonlítani.

c) Geopátiás elhárítás

A geopátiás stressz lényegében a Föld mágneses terében beálló változások, illetve az általa kiváltott kölcsönhatások, a földi energiavonalak, vízere, a kőzetre nehezedő nyomás, vonalas építmények stb. hatására kialakult elektromos és mágneses hatások vagy erőtertorzulások által eredményezett káros élettani hatás, amely elsősorban az emberi immun- és idegrendszerre irányulva érvényesül. Vagyis, a geopátiás eljárás lényegében egy letisztultabb, célirányosabb anyagi radiesztéziás irányzatnak fogható fel.

A geopátiás hatásokat radiesztéziás módszerekkel próbálják feltárni, majd bizonyos ellenintézkedésekkel (például: fekvő- és munkahelyek áthelyezése, elektromágneses árnyékolások, töltéselvezető ionizátorok, felerősítő rezonanciák kiiktatása stb.) történik a káros hatások (más néven geopátiás stressz) csökkentésére.

A geopátiás elhárításból fejlődött ki a feng-shui-nak nevezett sajátos kínai védekezési rendszer is, amely speciális filozófiáján alapulva és sajátos esztétikai megfontolásaival már túlmutat a paranormális védekezési eljárásokon.

d) Telepátia vagy empátia

A telepátia egy olyan parapszichológiai képességeken alapuló együttműködés két vagy több ember között, amely segítségével képesek egymás között információt cserélni, a szokványos kapcsolatteremtési módszerek igénybe vétele nélkül. Saját tapasztalataim megerősítettek abban, hogy az ilyen jelenség lehetséges, ugyanakkor csak abban az esetben voltam képes ilyen élményt átélni, ha pontosan tudtam, hogy kivel mikor és milyen témában kell a távkapcsolatot felvenni. Ugyanakkor pontosan az ilyen körülmények miatt felvetődik a kérdés: vajon esetemben tényleg telepátiáról, nem pedig a másik gondolatainak empatikus (beleérző) megérzéséről volt szó?

e) Pszichokinézis-telekinézis

A pszichokinézis egy olyan parapszichológiai képesség, amely lehetővé teszi a tárgyak mozgását szellemi erővel. A pszichokinézistől némiképp eltér a telekinézis, ahol is az objektum mozgása önmagától következik be. Ennek speciális formája a levitáció, amikor nem tárgy hanem személy lebegéséről beszélünk. Hogy bonyolítsuk a fogalmi rendszert, nem feledkezhetünk el a teleportációról, amely – mint általános fogalom – az emberek és tárgyak fizikai hatások vagy mechanikai eszközök nélkül történik.

Ilyesfajta eseményekről és jelenségekről viszonylag bőséges irodalom áll rendelkezésre, érdekesebbnél érdekesebb történetekkel, általában konkrét magyarázatok nélkül, gyakran csodának feltüntetve az esetet. Sajnos eddig nem volt lehetőségem ilyen jelenséget személyesen megfigyelni vagy ilyen jelenséget tapasztaló személyt megismerni, ezért a véleménynyilvánítást mellőzöm, ebben a témában.

Befejezés

Íme, elértünk az értelem és valóság összefüggéseivel foglalkozó kötet végéhez. Nem kívántam olyan kérdésekkel foglalkozni, mint pszichikus, hit, rajongás vagy rögeszme. Csak azzal, ami egy hétköznapi érdeklődő számára érdekes és fontos lehet. Arra sem szándékoztam kitérni, hogy bizonyos módszerek lehetségesek-e vagy nem. Ugyanis, a tudomány nem tud mit kezdeni a nem rekonstruálható és kiszámíthatatlan jelenségekkel, sem az ember általi manipulációkkal, kiprovokált hatásokkal.

E kötet megírásakor igyekeztem szemléletes példákon bemutatni egy életút alakulását, vargabetűit és révbe érését. Rámutatva arra, hogy az értelem és valóság között... nehezen feltérképezhető és értelmezhető kapcsolat állhat fenn. A felsorolt példák érzékeltethetik, hogy egyénenként eltérő tapasztalatokhoz vezethetnek, valamint a régi és bevált magyarázatok gyakran igencsak kétségesek. Egyúttal figyelmeztetésül szolgálhatnak arra, hogy a tényeket nem helyettesíti a bizalom, az igazságot – a látványosság, a tudást – a népszerűség. Mielőtt becsapnánk saját magunkat, gondoljunk arra, hogy vajon feltétel nélkül elfogadhatunk-e olyan állításokat, amelyekben még a saját művelőik sem tudnak megegyezni...

----- Lezárva 2004. december 23-án